फलेवास नगरपालिका, पर्वतको
आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को
वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम

फलेवास नगरपालिका

खानीगाउँ, पर्वत

भाद्र १३, २०८०

फलेवास नगरपालिकाको संक्षिप्त परिचय

नेपालको गण्डकी प्रदेश अन्तरगत पर्ने पर्वत जिल्लाको मध्यभाग कालीगण्डकीको काखमा अवस्थित फलेवास नगरपालिका भौगोलिक विविधताले भरिएको एक अनुपम तथा रमणीय क्षेत्र हो । विश्व मानचित्रमा यस नगरपालिका २८० ०५' ५७'' देखि २८० १२' ११'' उत्तरी अक्षांश र ८३० ३६' ३४'' देखि ८३० ४६' ०७'' पूर्बी देशान्तर भित्र रहेको छ । यस नगरपालिकाको पूर्वमा स्या·जा जिल्ला र महाशिला गाउ"पालिका, दक्षिणमा स्या·जा जिल्ला, महाशिला गाउ"पालिका र विहादी गाउ"पालिकाको केही भाग पश्चिममा बाग्लु· जिल्ला र उत्तरमा कुश्मा नगरपालिका पर्दछन् । यस नगरपालिकाको कूल क्षेत्रफल ८५.७ वर्ग कि.मी. रहेको छ । उचाईका हिसाबले समुन्द्री सतहबाट ६२० मिटर उचाईमा रहेको वडा नं ११ मा पर्ने पा·रा·को कालिगण्डकी किनारको बगर देखि २२६६ मिटर उचाइको पा·रा· र कुर्घाको शीरमा रहेको चिसापानीको लेक र २२५९ मिटरको उचाइमा रहेको डहरेको लेक समेतको भू-भाग यस नगरपालिकामा पर्दछन् । कंगारु आकारमा फैलिएको यो नगरपालिका राजनैतिक विभाजन अनुसार नेपालको गण्डकी प्रदेश अन्तर्गत पर्वत जिल्ला निर्वाचन क्षेत्र नं. २ मा पर्दछ । यस नगरपालिकाको कूल भूमि ८५७१ हेक्टरमध्ये वन क्षेत्रले ओगटेको जमिन ३१०३.२ हेक्टर, कृषि भूमि ४६८३.१ हेक्टर र प्रति जमिन ३११.४ हेक्टर, बुट्यान ३७७.९ हेक्टर, भवन ०.६७ हेक्टर र भीरपाखा २.३३ हेक्टर तथा बगर क्षेत्र ८२.५ हेक्टर र पानीले ढाकेको जलाशय क्षेत्र ९.७ हेक्टर रहेको छ । फलेवास नगरपालिका देशको राजधानी काठमाडौंदेखि २७० कि.मी. र गण्डकी प्रदेशको राजधानी पोखराबाट ७० कि.मी. पश्चिममा पर्दछ ।

फलेवास नगरपालिकाके बस्तुगत अवस्था

जनसंख्या र जनशक्ति

फलेवास नगरकार्यपालिकाको कार्यालयले लिएको २०७५ सालको तथ्याङ्क अनुसार यस नगरपालिकामा १५ भन्दा बढी जात जातीका ५७२६ परिवारका ३४५७२ जना मानिसहरु बसोवास गर्दछन् । जस मध्ये महिला १६८०४ र पूरुष १७७६८ रहेका छन् । १९ देखि ६० वर्ष सम्मको जनसंख्या २०,१५६ रहेको छ । कूल जनसंंख्याको ५८.३० प्रतिशत रहेको यो उमेरसमूहको परिचालनबाट नगरको सर्वाङ्गीण विकास गर्न सकिने अवसर देखिन्छ । यस नगरपालिकामा जातिगत रुपमा ब्राहमण क्षेत्री २४६३६ , दलित ७०६८, जनजाति २७५२ र अन्य १०९ जनाको वसोवास रहेको छ । नगरपालिकाले १७३३ विपन्न र ४६७ अतिविपन्न घर परिवारको पहिचान गरेको छ । सवै प्रकारका भूमिहिनको संख्या कुल ६९ रहेको छ जसमा १८ घर परिवार बाबु र बाजेको पाला देखिका, आफ्नो परिवारको नाममा जग्गा नभएका ३२ र वाहिरबाट आई बसोबास गरेका भूमिहीन परिवार १९ घर रहेका छन् ।

वैदेशिक रोजगार

यस नगरपालिकामा ३३८९ पुरुष र ४६४ महिला गरी जम्मा ३८५३ मानिसहरु बैदेशिक रोगगारमा गएका छन् । जसमध्ये भारत ३९.२ प्रतिशत, खाडी मुलुकमा ३७.२ प्रतिशत र जापान अमेरिका लगायत अन्य मुलुकहरुमामा २३.६ प्रतिशत गएका छन् । खाडी मुलुक र भारत नै यस नगरपालिकाका मुख्य बैदेशिक रोजगारीका गन्तब्यको रुपमा रहेको देखिन्छ जसबाट करिव १ अरव २० करोड रुपैया वार्षिक रुपमा रेमिटेन्स भित्रिने अनुमान छ ।

कृषि र पशुक्षेत्र

फलेवास कृषि उत्पादनका दृष्टीकोणले पर्वत जिल्लाकै महत्वपूर्ण क्षेत्रको रुपमा रहेको छ । मल्यांदी खोला पकेट क्षेत्र, लमायखाला पकेट क्षेत्र, चिर्दिखोला पकेट क्षेत्र, समथर भुभाग कृषि उत्पादनको राम्रो संभावना भएको क्षेत्र हो । थापाठाना र शंकरपोखरीको मल्याङदी खोलाको फांट, मुडिकुवा, देविस्थान, र खानीगांउको समतल क्षेत्र, लमाय

जलाधार क्षेत्रमा पर्ने लिमिठाना, ठानामौला र भंगराको फांट, कुर्घा र पाङराङको समतल फाँट खाद्यन्न उत्पादनको दृष्टीले महत्वपूर्ण मानिन्छ भने, लप्सी पकेट, सुन्तला पकेट, धान पकेट, मकै पकेट, ताजा तरकारी र तरकारीको बीउ पकेट, कफी, मह, अदुवा-बेसार र दुध उत्पादन तथा बाख्रा पालन, कुखुरा पालन र माछा पालनका पोखरीहरुले यस नगरपालिकालाई आर्थिकरुपमा ठूलो सहयोग पुगेको छ । प्लास्टिक टनेल भित्र तरकारीहरु ब्यवसायिक रुपमा उत्पादन भएका छन् । हाल नगरमा फलफुल पकेट क्षेत्रको विकासका लागि लिमिठाना, ठानामौला, कुर्घा र पा·रा· ब्यवसायिक सुन्तला विकासका लागि छनौट भई नगर कार्यपालिकावाट सघन कार्यक्रम संचालन गरिएको छ । नगरको माथिल्लो भाग कार्कीनेटा भगँरा क्षेत्रमा अलैंची उत्पादन पकेट क्षेत्र निर्धारण गरी कार्यक्रम संचालन गरिएको छ एक गाँउ एक कृषि फर्म कार्यक्रम नगरभर संचालन भै रहेको छ । कृषिका विविध पकेट क्षेत्रहरु निर्धारण गरी व्यावसायिक कृषि प्रवद्र्धनका कार्यक्रमहरु संचालन भईरहेका छन् । दुग्धजन्य उत्पादनमा नगर आत्मनिर्भर भै वढी भएको दुध पोखरा, कुस्मामा निर्यात भई रहेको छ । वार्षिक अनुमानित ४ करोड रुपयाको दुध र दुग्धजन्य बस्तु विक्रि हुनेगरेको छ भने कुखुरा, खसी बोका लगायत करिव १ करोडको वार्षिक मासु विक्रि हुनेगरेको छ । दुग्धजन्य बस्तु र मासुजन्य उत्पादनमा आत्मनिर्भर तर्फ उन्मुख रहेको छ । यो नगरपालिकाको मुख्य आयश्रोतको रुपमा कृषिको महत्वपूर्ण योगदान रहेको छ । सुन्तला लगायत फलफूलको विक्रिवाट नगरपालिकामा वार्षिक ७ करोड रुपयाँ भित्रने गरेको छ । काक्रो, गोलभेडा, मुला, सीमि लगायतको वीउ विक्रिबाट करिव १ करोड, खाद्यान्न विक्रिबाट करिव ५० लाख, मह विक्रिबाट करिव ४० लाख रुपयाँ र कफि, अदुवा वेसार लगायतका नगदेबालीबाट वार्षिक २० लाख भन्दा बढि आदिवाट हुने गरेको देखिन्छ ।

उद्योग

फलेवास नगरपालिकामा विगत देखि साना उद्यमहरु संचालनमा रहेका छन । नगर क्षेत्रमा क्रियशील उद्यममा दुधको परिकार, काठ फर्निचर, तरकारी खेती, लप्सी क्याण्डी, अचार, टीका, बुटिक, ढाका, अगरबत्ती र माहुरीपालन व्यवसाय सुरु गरेका छन् । जसमध्ये दलित, जनजाति र अन्य सबैखाले गरीब परिवारका रहेका छन्। उद्यमीहरुलाई एकै ठाउँमा बसी उद्यम संचालन गर्न सहयोग पुऱ्याउने उद्देश्यले विभिन्न ठाउँमा साझा सुविधा केन्द्र, संकलन केन्द्र र सेलार स्टोरका भवनहरु समेत निर्माण गरिएका छन् । फलेवासको देविस्थानमा कपडावाट पोशाक निर्माण गर्ने महिला उद्योगको शुरुवात गरिएको छ । ढाका कपडा उद्योगको शुरुवाात खानीगाँउमा भएको छ ।

वनजन्य काष्ठ तथा गैरकाष्ठ उत्पादनहरु

क्षेत्रफलका हिसाबले ३१०३ हेक्टर वन क्षेत्र रहेको छ । सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहको अग्रसरता र व्यापक जनसहभागिताको कारण वनक्षेत्र वृद्धि हुंदै गएको छ । फलेवास नगरपालिकामा खोटो, दन्केर्नो, सालधूप, बेल, तेजपत्ता, वांदरमुला, थकाइलो, सिउडी, सजींवल, डमरु, अभिजालो, चिराइतो, मेवा, सिउडी, मेल, बकाइनो े, वावियो, रिठो, गिठो, तरुल, भ्याकुर, पखनबेद, शिकारी लहरा, ऐसेलु, बेल, अमला, तेजपत्ता, थकाइलो, डुम्री, धाइरो, भोर्लो, गुर्जो, चिराइतो, गर्बुजो सिउडी, सजींवल,, डमरु, अभिजालो, सालधुप, डमरु, डुम्रीख, मेव, कुमकुम, कुरीलो, कुकुरडाइनो, उडुसेझार, पिप्ला, पानीअमला, बकाइनो, खनीउं, सिमल, मौवा, भकिम्लो, कुरिलो, घोडटार्पे,, सत्तुवा, दारिगिठो, बादलपाते, सिलटिमुर, आखेटिमुर जस्ता महत्वपूर्ण जडिबुटी तथा बास निगालो लगायतका गैरकाष्ठ वन पैदाबार पाइन्छ । साथै यस नगरपालिका भित्र वास निगालो को विभिन्न घरेलु सामानहरु उत्पादन भैरहेको छ । हर्रो, बर्रो, अमला, सिस्नु, टिमुर, नागवेली, लोक्ता, सत्तुवा, सिल्टीमुर, सुनाखरी, चिराईतो, अमृसो र खोटोजस्ता महत्वपूर्ण जडिबुटी तथा गैरकाष्ठ वन पैदाबार र वास निगालोको विभिन्न घरेलु सामानहरु उत्पादन भैरहेको छ । यिनै वन

पैदावारबाट संचालन भएका उद्योगहरुमा प्लाईउडको कच्चा पदार्थ उत्पादन, फर्निचर उद्योग, ढाका कपडा, मौरीघार, जडीबुटी प्रशोधनजस्ता धेरै साना उद्योगहरु संचालन भैरहेका छन् ।

वन्यजन्तु तथा चराचुरुङ्गीहरु

यस नगरपालिकाका १ देखि ११ वटा वडामा विभिन्न किसिमका जंगली जनावर तथा चराचुरुंगीहरु पाइन्छन् । मुख्य रुपमा पाईने जंगलीजनावरहरुमा चितुवा, वांदर, स्याल, फ्याउरो, भ्याल्से, मृग, खरायो, दुम्सी, खुदेकीरो, बनविरालो, मलसाप्रो, रहेका छन् भने चराचुरुङ्गीमा कालिज, लामपुच्छ्रे, धाविनी, भगेरा, डाग्रे, काग, कोइली, कल्चौडो चिल, ढुकुर, बौडाई, फिस्टेचरा, न्याउली, जुरेली, काफलपाक्यो, बीउकुह्यो, गौथली, लाटोकोसेरो, चमेरो, हुकीचील, चरीवाघ, कोटेरो, बाज, चित्रो, टकटके (काठफोरुवा) लगायतका चराचुरुङ्गीहरु पाइन्छन ।

पर्यटन

यस नगरपालिकाका रमणीय लेकाली चुचुराहरुमा पूर्वी भागमा पर्ने डहरे र दक्षिणी भागको चिसापानी लेक नगरपालिका भित्रका अग्ला चुचुराहरु हुन् । जहा“ हिउँदमा हिउँ पर्ने हुंदा हिउँमा खेल्ने र रमाउने आन्तरिक पर्यटकहरु रमाउने गर्दछन् । यी चुचुरोमा हिउँ खस्ने, लेकाली जडीबुटी, बाघ, भालु, चितुवा, मृग जस्ता वन्यजन्तु, कोइली कालिज जस्ता चराहरुका साथै लालीगुरा“स लगायतका धेरै सुन्दर फूलहरुले समय अनुसारको सुन्दता पस्कीरहेको हुन्छन । यी चुचुराहरुबाट उत्तरी क्षेत्रमा देखिने हिमसृङ्खला र टाढा-टाढाका मनमोहक दृष्य तथा बिहानीको सूर्योदय र साँझको सूर्यास्तको सुन्दरताले मनोरञ्जनका लागि घुम्न आउने पर्यटकहरुलाई मन्त्रमुग्ध पार्दछन् । डहरे देउराली, चिसापानी कालिका र बजारमारे देवी धार्मिक पर्यटकहरुका लागि पनि महत्वपूर्ण स्थानहरु हुन् । यहा“ पूजाकालागि हजारौं धर्मालम्बीहरु आन्तरिक पर्यटकको रुपमा बर्ष भरी नै जाने गर्दछन् । यस नगरपालिकामा नेपालकै लामो मध्येका कुश्मा मुडिकुवा झोलुेपूल, मुडिकुवा कैया बलेवा झोलुंगे पुल, कुर्घा-फलेवास झोलुेपूल, देविस्थान ढिक सुम्सा झोलुंगे पुल, देविस्थान मिरींगे विनाबारे झोलुंगे पुलहरु रहेका छन् । एक दिनको कालिगण्डकी जलयात्रा, चिर्दीखोला क्षेत्रमा सातमूलेको छहरा, अन्धाअन्धी र डहरे देउराली, चिसापानी लेक जस्ता प्राकृतिक सम्पदाको विकास, संरक्षण र संबद्र्धनबाट वाह्य तथा आन्तरिक पर्यटन विकास गर्न सकिने सम्भावना देखिन्छ । चिसापानी कालिका मन्दिरको ब्यवस्थापन गरी पा·रा·बाट सूलीकोट हु“दै कालिका मन्दिरसम्म तथा डहरे देउरालीमा केबुलकार ब्यवस्थापन गर्न सकेमा नगरपालिकाको आर्थिक विकासमा ठूलो टेवा पुग्न सक्ने देखिन्छ । इतिहासको खोज गर्ने पर्यटकहरुका लागिजुम्लिठाना, अन्धा-अन्धी, बाघेढुंगा, बाघको पाईला, पुरकोट, लिमीकोट, जिताकोट, सूलीकोट, मौलाकोट, लगायतका ऐतिहांसिक कोटहरु, महत्वपूर्ण मानिन्छन् । निर्माणाधिन अन्धाअन्धी सर्किट, डहरे देउराली क्षेत्रमा खुला चिडियाखानाको विकास, मनमोहन शान्तीवाटिका निर्माणले नगरको पर्यटन व्यावसायलाई पोखराको पर्यटन सँग संवन्ध संजाल स्थापना गर्दछ । खुमको होमस्टे एक पर्यटकीय गन्तव्य भै रहेको छ ।

सडक संजाल

यस नगरपालिकामा काली गण्डकी लोकमार्ग १७ कि.मी. कालोपत्रे कार्य सम्पन्न हुने अवस्थामा छ भने मुडिकुवा लुंखु सडक १६ कि.मि.कालो पत्रे भैसकेको छ । हिलेखोला कार्किनेटा थापाठाना करिव ८ कि.मि. सडक कालोपत्रे सम्पन्न भएको छ भने मल्यांगदीखोला मुडिकुवा देविस्थान ढिक चन्दनी सडक ११ कि.मि. सडक कालोपत्रे सम्पन्न भएको छ । नगरपालिका भित्र रहेका साना ठूला गरी कूल कच्ची सडकहरुको लम्बाई करिव ४०० कि.मी. भन्दा बढि रहेको छ । यी सडकहरुको स्तरबृद्धि गर्नुपर्ने आवश्यकता रहेको छ । नगरका हरेक टोल बस्तीमा करिव १० मिनेटको दुरी भित्रै सडक सञ्जाल विस्तार भैसकेको छ ।

खानेपानी तथा सरसफाईको अवस्थाः

फलेवास नगरपालिकामा पाइप खानेपानी सुविधा जिल्लाको अनुपातमा हेर्दा ९१ प्रतिशत घरधुरीमा, पक्की शौचालय ९७ प्रतिशत घरधुरीमा रहेको छ भने तीनवटा वडाहरु पूर्ण सरसफाईउन्मुख वडा घोषणा भैसकेका छन् । शंकरपोखरीमा खानेपानीको दीर्घकालीन समाधानका लागि लमाय खोलाको पानी तान्ने र वोरीङ प्रविधिवाट जमिन मुनीको पानी निकाल्ने कार्यको शुरुवात गरिएको छ । कार्किनेटा, मुडिकुवा, खानीगाउँ, देविस्थान, ठानामौला, भंगरा, लिमिठाना, कुर्घामा केन्द्रीय खा.पा. योजना सञ्चालित छन् । थापाठाना, पांगरांगमा नगरद्‌वारा खानेपानी एकघर एकधाराको लागि कार्यक्रम सञ्चालन भैरहेको छ ।

स्वास्थ्य

यस नगरपालिकामा ११ स्वास्थ्य चौकीबाट ३५ प्रकारका औषधिको निशुल्क वितरण तथा प्रतिरोधात्मक र उपचारात्मक स्वास्थ्य सेवा संचालन भइरहेको छ । नगरपालिकाको ५ स्थानहरुमा २४ घण्टे प्रसुती सेवा संचालन भएको छ भने पा·रा·मा सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई संचालन भई सेवा संचालन भैरहेको छ । यसका अतिरिक्त फलेवासमा संचालीत हेल्पीङ्ग हेन्ड्स सामुदायिक स्वास्थ्य क्लिनिक (हालको धुलिखेल अस्पताल)बाट एक्स-रे, इसीजी, अल्ट्रा साउन्ड, ल्याव, फार्मेसी, सामान्य शल्यक्रिया र प्रसुती सेवा समेत प्रदान हुने गरेको छ । सोही धुलीखेल अस्पतामा एम्बुलेन्स सेवा संचालनमा रहेका छ । जिल्लामा रहेका ४ वटा आयुर्वेदिक स्वास्थ्य केन्द्र मध्ये २ वटा यसै नगरपालिकामा रहेकोले स्वास्थ्य क्षेत्रमा थप सहयोग पुऱ्याएका छन् । यिनीहरुबाट जडिबुटी प्रशोधित औषधीहरुको वितरण गर्ने गरिन्छ । यस नगरपालिकामा दुई स्थानमा संचालनमा रहेका टेलि मेडिसियन नगरपालिकाको वडा नं. ८ र वडा नं ४ मा रहेका छन् ।

शिक्षा

फलेवास नगरपालिका शैक्षिक हिसावले अगाडी रहेको क्षेत्र मानिन्छ । शिक्षा क्षेत्रमा हेर्दा यस नगरपालिकामा ३ क्याम्पस, १४ मा.वि., ४३ आधारभूत विद्यालयहरु रहेका छन् भने संस्थागत विद्यालयहरु २ मा.वि.सहित कुल ७ बटा विद्यालयहरु रहेका छन् । हाल नगरपालिका भित्र सामुदायिक विद्यालयमा आधारभूत तहमा कुल २९४ (प्रा.वि. मा २२७ र नि.मा.वि. ६७), माध्यमिक तहमा ७८ जना शिक्षकहरु अध्यापनरत छन् । त्यसै गरी वाल विकास केन्द्रमा ५७ जना, विद्यालय सहयोगी कार्यकर्ता १४ जना र विद्यालय सहयोगी ५६ जना कार्यरत रहेका छन् । सवै तहमा कुल ५२५० जना विद्यार्थीहरु अध्ययनरत रहेका छन् । विज्ञान विषयमा १ वटा, कानून विषयमा १ वटा र कृषि प्राविधिक विषयमा १ वटा ११ र १२ कक्षाको पढाई हुने गरको छ । यस नगरपालिकाको साक्षरता औषतमा ९७ प्रतिशत रहेकोछ । सामुदायिक विद्यालयहरुको शैक्षिक गुणस्तर सुधारका कार्यक्रमहरु अंगे्रजी माध्यममा पठनपाठन (१-५) को शुरुवात भएको छ । नगरपालिकामा हाल स्थानीय पाठ्यक्रम तयार पारी लागूहुने चरणमा रहेको छ ।

जलश्रोत र विद्युतीकरण

जलश्रोतको दृष्टिले हेर्दा नगरपालिकाको पश्चिम भागमा कालीगण्डकी नदी, उत्तरी भागको मल्या·दी खोला, लमाय, चीर्दी, लुवा र दक्षिणी सिमानामा रहेको बाच्छा खोला सिंचाईका मुख्य श्रोतहरु हुन् । विद्युत उपयोगको दृष्टिमा यस नगरपालिकाका सबै घरधुरीमा सामुदायिक विद्यूतीकरण र केन्द्रीय प्रसारणबाट विद्युत सुविधा प्राप्त गरेका छन् । कच्ची काठे विद्युतका पोलहरु सम्पूर्ण रुपमा फलामे विद्युत पोलद्धारा विस्थापन कार्य सम्पन्न भएको छ ।

संचार तथा सुशासन

फलेवास नगरपालिकाको वडा नं. ५ र ६ मा टेलिफोन लाईन विस्तार भएको छ भने अन्य वडाहरुमा मोवाईल फोन र अन्य संचार माध्यमवाट नगरवासीहरुलाई सुविधा पुगेको छ । नगरपालिकाको सबै वडाहरुमा अतिरिक्त हुलाक रहेका छन् । पर्वत जिल्लाको पहिलो सामुदायिक रेडियो १०३.६ मेघाहर्ज खानीगाउ"मा संचालनमा रहेको छ । यस नगरपालिकामा इन्टरनेट सेवाको सुविधा रहेको छ । सवै वडाहरुलाई इन्टरनेट संजालमा एकीकरण गरी विद्युतिय सेवा प्रवाह गर्ने प्रयास भैरहेको छ ।

सस्थागत विकास

नगरका क्रियाकलापहरुलाई जनमैत्री तथा पारदर्शी वनाई नागरिकहरुमा सुशासनको प्रत्याभूति गर्न नगरले आफ्नै धभदकष्तभ को निर्माण गरेको छ । नगरका निर्णय तथा क्रियाकलापहरुलाई राजपत्र मार्फत प्रकाशन गर्ने व्यवस्था गरिएको छ । सेवा प्रवाहलाई पारदर्शी, सहज, सरल वनाउन नागरिक वडापत्र प्रकाशन गर्न लागिएको छ । विद्युतिय हाँजिरी प्रणाली र कार्यालयमा सि.सि. क्यामेरा मार्फत सेवा प्रवाहको निगरानी राख्ने कार्य प्रारम्भ गरिएको छ । ५ र ७ वडा बाहेक सवै वडा कार्यालय भवन निर्माण सम्पन्न भएको छ भने प्रमुख प्रशासकिय भवन निर्माधिन अवस्थामा रहेको छ ।

खनिजः

फलेवास नगरपालिकामा स्लेट ढुंगाका ३ वटा खानी, चिर्दी खानीको तामाखानी, धैरै पहिला घरेलुरुपमा संचालन भएको ऐतिहा"सिक प्रमाण पाइन्छ । हाल खनिज उत्पादनकोरुपमा छाना छाउने र घरको भित्तामा सजावट गर्ने स्लेट ढुंगाहरु, पर्खालमा प्रयोग हुने ढुंगाहरु, बालुवा र गिट्टी मात्र प्रयोग भइरहेका छन् । ठानामौलाको माथिल्लो भाग फलाम खानीस"ग जोडिएको स्थानमा फलामखानी उत्खनन् गरिएको ऐतिहासिक प्रमाण भेटिन्छ । कालिगण्डकीको किनारमा सुन चाली जीविकोपार्जन गर्ने माझी समुदाय हाल उक्त पेशामा नरहेको अवस्था छ । तिर सुन चाल्ने गरेको हुंदा सुनखानीको सम्भावना रहेको छ ।

१.२ नगरको विद्यमान अवस्थाः

संघीय सरकारबाट प्राप्त समानिकरण अनुदान तथा राजस्व बाँडफाँडबाट प्राप्त रकम, सशर्त रकम, समपुरक तथा विशेष अनुदान र सोही प्रकृतिको प्रदेशबाट प्राप्त वजेट सहित यस नगरपालिकामा हुने आन्तरिक आम्दानीनै फलेवास नगर सरकारको स्थानीय सञ्चित कोषको आधार हो । यसको समुचित बाँडफाँड र कार्यान्वयनबाट नगरको विकास कार्य अगाडि बढिरहेको छ । नगरपालिका स्थापनाको शुरुवाती अवस्थामा रहेको यस नगरमा भौतिक पूर्वाधारको अवस्था क्रमश सुधार हुंदै गएको छ । सवै टोल बस्तीहरुमा कच्ची मोटरबाटोको पहुंच पुगेको छ । तर कच्ची सडकहरुको स्तरोन्ती र संरक्षण कार्य अत्यन्त चुनौतीपूर्ण देखिएको छ । सतप्रतिशत घरधुरीमा विद्युत सुविधा पुगेको छ भने सवै वडामा काठको विद्युत पोल विस्थापित भैककेको छ । अन्य आर्थिक सामाजिक क्षेत्र क्रमशः व्यवस्थित हुंदै गएको छ । संस्थागत विकासको लागि पूर्वाधार निर्माणका कार्यहरु भैरहेको छ । वडा स्तरमा सेवा प्रवाह चुस्त बनाउने, कार्यालय भवनहरु व्यवस्थि तगर्ने, विद्युतीय माध्यमबाट सेवा प्रवाह गर्ने, कार्यालय सेवाग्राही मैत्री बनाउने कार्यहरु अगाडि बढिरहेका छन् । समग्रमा यस नगरपालिकाको अवस्था देहाय अनुसार रहेको देखिन्छ ।

सवल पक्ष

१ नगरपालिकाको कूल क्षेत्रफलमध्ये ५४.६४ प्रतिशत कृषि भूमि रहेको छ । ३ तहको कृषि भूमि (उच्च, मध्य र बेसी) मा कृषि र पशु विकासका कार्यक्रमको लागि अन्यन्त उपयोगी अवस्था छ । सवै क्षेत्रको पकेट कार्यक्रम र क्षेत्र विस्तार गर्न सकिने देखिन्छ ।

२ कूल क्षेत्रफलमध्ये ३६.२१ प्रतिशत् भूभाग वन जंगलले ढाकेको, साल जस्तो महत्वपूर्ण प्रजातीको बन क्षेत्र रहेको, दाउरा तथा काठमा नगर आत्मनिर्भर रहेको ।

३ हावापानीमा विविधता, ६२० मिटर देखि २२६६ मि. सम्मको उचाई रहेको । जसले गर्दा जैविक विविधताको प्राचुर्यता रहेको छ भने फलफुल खेती र नगदे वालिको लागि अनुकुल वातावरण रहेको छ । नगरको विकास र समृद्धिको लागि जैविक विविधता अनुकुल अवसर सृजनाहुने अवस्था छ ।

४ विभिन्न क्षेत्रमा रहेका ढुङ्गाखानी, खोलानाला र कालिगण्डकी नदीमा रहेका बगर क्षेत्र सहित खानीजन्य श्रोतहरु समेत पर्याप्त छन् ।

५ कालिगण्डकी नदी, मल्याङ्गदी खोला, लमाय खोला, चिर्दी खोला र बाच्छाखोला जस्ता बाह्रै महिना पानी बग्ने खोलाहरुनालाहरुबाट जलश्रोतको उलब्धता भरपर्दो देखिन्छ । सिंचाई, खानेपानी र अन्य पर्यटन प्रवद्र्धनमा उपयोगी त्यस्ता स्रोतहरुको उपयोग हुनसक्ने देखिन्छ । यस नगरपालिका हुंदै बग्ने नदीहरुको दीर्घकालीन उपयोगमा राष्ट्रिय अन्तराष्ट्रिय लगानीकर्ता र संघीय सरकारको ध्यान जानुपर्ने देखिन्छ ।

६ नगर क्षेत्र भित्र प्रशस्त सार्वजनिक खुला चौरको उपलब्धता रहेको छ ।

७ सवै टोल बस्तीमा कच्ची सडकको पहुंच विस्तार भएको । हाल नगरपालिका भित्र करिव ४०० कि.मि भन्दा वढी सडक संजाल रहेको छ ।

८ शिक्षा, खानेपानी तथा सरसफाई क्षेत्रमा देखिएको हालको अवस्था नागरिकका मौलिक हक अधिकार संरक्षणमा सहयोगी बन्ने देखिन्छ । शिक्षा क्षेत्रमा अंग्रेजी माध्यममा पठनपाठनको शुरुवात र स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण गरी पठन पाठन शुरुहुने अवस्थामा रहेको छ ।

सीमितताहरुः

१ नयाँ र पहाडी तथा ग्रामीण स्तरको नगरपालिका भएकोले सवै प्रकारको संरचनाहरुको विकास गर्नुपर्ने अवस्था विद्यमान रहेको छ ।

२ विकासको आवश्यकताको तुलनामा आन्तरिक आय अत्यन्त न्यून रहेको, गैर तथा अन्तरसरकारी वित्तीय हस्तान्तरण नगरको विकासको मुख्य स्रोतको रुपमा रहेको छ ।

३ न्यून बजेटको कारण नगरक्षेत्रमा खनिएका करिव ४०० कि.मि. भन्दा बढि सडकको संरक्षण कार्य जटिल देखिएको ।

४ सामुदायिक विद्यालयमा अझै पनि लक्ष्य अनुसार गुणस्तरीय शिक्षाको सुनिश्चीत हुननसकेको,

५ कृषि र पशुजन्य उत्पादन तथा उद्यमी क्षेत्र अनुदानमुखी देखिएको छ । सौखिन र विलासिताको प्रबृति बढ्दै गएकोले कृषि भूमी बाँझिदै गएकोले कृषि र पशु क्षेत्रको विकासको लागि थप आधुनिकीकरण, व्यावसायीकरण तथा विविधिकरण आवश्यक रहेको देखिन्छ ।

६ नगरबाट निरन्तरको बसाइसराईले दीर्घकालीन रुपमा नगरको विकासमा असर पार्ने देखिएको छ ।

७ जलस्रोतको प्राचुर्यता रहेको भएपनि यसको उपयोगमा संघीय सरकार, राष्ट्रिय र अन्तराष्ट्रिय लगानीकर्ताको ध्यान जानुपर्ने देखिन्छ ।

८ उपलब्ध रेमिट्यान्सको उत्पादनशील क्षेत्रमा उपयोग गर्न नसकिएको ।

अवसर

१ वैदेशिक रोजगारीबाट प्राप्त रेमिटेन्सलाई उत्पादनमूलक क्षेत्रमा लगानी गर्न सकिने

२ अर्गानिक खेती प्रणालीको विकास गरी बजारीकरण गर्न सकिने ।

३ हावापानीको विविधताले बेमौसमी तरकारी, बीऊ, सुन्तला, अदुवा, बेसारजस्ता वस्तुहरुको व्यावसायिक उत्पादन गर्न सकिने ।

४ परम्परागत सीपमा आधारित लघु उद्यम तथा घरेलु उद्योगहरु सञ्चालन गर्न सकिने ।

५ कालीगण्डकी नदीमा एक दिनको जल यातायात क्षेत्र रहेकोले नीजि क्षेत्रसंग समन्वय र सहकार्य गरी नगरको पर्यटकीय अवस्थामा सुधार ल्याई आय आर्जनको स्रोतको रुपमा विकास गर्न सकिने।

६ नगर क्षेत्रमा रहेका ऐतिहासिक र धार्मिक स्थानहरु जस्तो डहरे क्षेत्र, कालीगण्डकी लोकमार्ग देखि अन्धाअन्धी सर्किटमा धार्मिक पर्यटन विकासको राम्रो सम्भावना रहेको छ ।

७ सडक संजाललाई ब्यवस्थित गरी सवै बस्तीबाट नगर केन्द्र तथा कृषि, पशुपालन र फलफुल उत्पादनबाट नागरिकको जीवनस्तरमा अति शिघ्र सुधार गर्न सकिने देखिन्छ ।

८ सार्वजनिक खुल्ला र समतल चौर पर्याप्त भएकोले खेलकुद विकासको प्रवल सम्भावना रहेको छ।

चुनौती तथा समस्याहरु

१ न्यून आम्दानी र बढ्दो नागरिक चाहना तथा अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरणमा निर्भर नगरको अर्थतन्त्र । अर्थात नागरिक चाहना र उपलब्ध स्रोत बीचको दुरी ।

२ उत्पादनशील जनशक्तिको पलायन एवं निरन्तरको बसाईसराई । युवाहरुको विदेश पलायन, शहरमुखी प्रवृत्ती, ग्रामीण क्षेत्र बालबालिका र बृद्धहरुको गुजराको थलोकोरुपमा रुपान्तरण भएको

३ नगर क्षेत्रमा शिक्षा स्वास्थ्यको ग्यारेन्टी गर्न सक्ने अवस्था नभएको ।

४ बाँदर तथा बन्यजन्तुको अतिक्रमणले कृषि क्षेत्र प्रभावित रहेको र उत्पादित फसलको उपयुक्त वजार विकास गर्ने कार्य चुनौतीपूर्ण रहेको ।

५ केही क्षेत्र जस्तो भँगाराको गैरीस्वाँरा र ठानामौलाको खाल्टे पांगरांग जस्ता क्षेत्रहरुमा रहेको प्राकृतिक विपत्ती र पहिरोको जोखिम तथा समय समयमा देखिने अनाबृष्टि, अति बृष्टि, असीना जस्ता प्रकोपको कारण हुने नोक्सानी ।

६ केहि वडाहरुमा रहेको खानेपानीका स्रोतहरुको अभाव ।

वार्षिक नीति, बजेट तथा कार्यक्रम तयारी प्रक्रियाः

१ संघबाट वित्तिय हस्तान्तरणको खाका एवं बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा मार्गदर्शन प्राप्त गरिएको,

२ राजश्व परामर्श समितिबाट श्रोत अनुमान र कुल बजेट सीमा निर्धारण गरिएको,

३ स्थानीय स्तरमा बस्ती/टोलबाट आयोजना/कार्यक्रम छनौट गरिएको,

४ वडा स्तरीय आयोजना/कार्यक्रमहरुको प्राथमिकिरण गरी नगरपालिकामा पठाइएको,

५ नगरपालिकामा रहेका विभिन्न विषयगत समितिद्धारा क्षेत्रगत बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरिएको,

६ वजेट तर्जुमा समितिद्धारा तयार पारिएको योजना तथा कार्यक्रम नगर कार्यपालिकाको बैठकमा निर्णइ भई नगर सभाको बैठकमा पेश गरी नीति एवं बजेट तथा कार्यक्रम स्वीकृति गरिएको ।

आयोजना प्राथमिकिकरणका आधारहरु

१ राजस्व परिचालनमा योगदान पुऱ्याउने,

२ सेवा प्रवाह ,संस्थागत विकास तथा सुशासनमा टेवा पुयाउने

३ स्थानीय श्रोत साधनमा आधारित भई जनसहभागिताको अभिबृद्धि गर्ने,

४ लैङ्गिक समानता सामाजिक समावेशीकरणको अभिबृद्धि हुने,

५ दिगो विकास, वातावरण संरक्षण र विपद व्यवस्थापनमा योगदान पुऱ्याउने,

६ समुदायलाई विपद तथा जलवायु परिवर्तन उत्थानशिल ९च्भकष्भिलअभ० बनाउने,

७ स्थान विशेषको संस्कृति र पहिचान प्रवद्र्धन गर्ने,

८ नेपाल सरकारले प्राथमिकतामा राखेका, अन्तर्राष्ट्रिय संझौतामा प्रतिबद्धता जनाएका र अधिकतम् जनसंख्या लाभान्वित हुने आयोजना ।

९ स्थानीय जनताको आयस्तर बढ्ने र रोजगारी सृजना हुने सीपमुलक तालिम, लघु उद्यम लगायत स्थानीय प्रविधिमा आधारित उद्यम व्यवसायलाई प्राथमिकता दिने ।

क्षेत्रगत नीति तथा आधारहरुः

१ आर्थिक क्षेत्र

- साना किसानलाई सहयोग पुग्ने योजनाहरुलाई प्राथमिकतामा राख्ने ।
- कृषिलाई ब्यवसायीकरण गरी रोजगार प्रबद्र्धन गर्ने कार्यमा जोड दिने ।
- कृषि उत्पादन बजारीकरणतथा प्रशोधन कार्यक्रममा जोड दिने ।
- अन्तरिक माग अनुसारको उत्पादनलाई प्रबद्र्धन गर्ने ।
- सम्भाबनाका आधारमा पकेट क्षेत्रहरुको विकास र विस्तार गर्ने ।

२ सामाजिक क्षेत्र

- स्वास्थ्यको क्षेत्रमा दुर्गमका जनताको पहूँच बढाउने योजनालाई प्राथमिकता दिने ।
- शिक्षालाई जीवनोपयोगी सीपसँग अबद्ध गर्दै पहूँच नपुगेको समुदायमा पुऱ्याउने
- सामुदायिक विद्यालयको गुणस्तर सुधारमा विशेष जोड दिने ।
- प्रविधीयुक्त शिक्षाको विकास गरी गुणस्तरीय शिक्षामा जोड दिने ।
- लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशीकरण क्षेत्रमा सचेत गराई सामाजिक न्याय सबल पार्ने ।

३ पूर्वाधारक्षेत्र

- गाउँ र वस्तीबाट नगरको केन्द्रसम्म जोड्ने सडक खण्डलाई प्राथमिकतामा राखी ट्र्याक खोल्ने कार्य पुरा गर्ने ।
- क्रमागत सडक, दुई आर्थिक केन्द्र र जिल्लाहरु जोड्ने सडक र पर्यटकीय पदमार्गलाई प्राथमिकतामा राखी बजेट विनियोजन गर्ने ।
- सडकलाई सवारी आवागमनका आधारमा वर्गीकरण गरी गुणस्तर सुधार गर्दैजाने नीति अवलम्बन गर्ने ।
- नगरको वाहिरी चक्रपथ भित्री चक्रपथ र केन्द्र चक्रपथको निर्माण कार्य पुरा गर्ने
- नगरका प्रमुख सडकहरुलाई क्रमशः स्तरोन्नति गर्दै लैजाने
- नगरकार्यपालकाको सडक मापदण्डलाई प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गर्ने

४ वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन

- दीगो वन विकास कार्यक्रम संचालन गरी संरक्षण-उपभोग गर्दै विकोपार्जनमा सुधार ल्याउने ।
- सडकपाखा संरक्षण कार्यलाई प्राथमिकतामा राखी हरियाली प्रबद्र्धन गर्ने कार्यलाई बढाउदै लाने ।
- विपद ब्यवस्थापन चक्रको प्रत्येक चरणलाई सम्बोधन गर्ने ।
- वन अतिक्रमण नियन्त्रण गर्ने ।
- वन र सार्वजनिक क्षेत्रको लगत तयार गर्ने ।

५ संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन

- जनमैत्री सेवा प्रवाहलाई संस्थागत गर्ने ।
- सेवा प्रवाहलाइ चुस्त र प्रविधिमैत्री बनाउने ।
- मुस्कान सहितको सेवा सबै कार्यालयबाट शुरु गर्ने ।
- पारदर्शीता, जवाफदेहिता, कानूनको शासन, जनउत्तरदायित्वलाई सेवा प्रवाहको केन्द्रमा राख्ने ।
- भौतिक पूर्वाधारलाई अपाङ्गतामैत्री, वालमैत्री तथा जेष्ठ नागरिकमैत्री बनाउने ।

फलेवास नगरपालिका, पर्वतको
तेह्रौं नगर सभामा प्रस्तुत
आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को
बजेट तथा कार्यक्रम

फलेवास नगरपालिका

खानीगाउँ, पर्वत

भाद्र १३, २०८०

सभाध्यक्ष महोदय,

१ फलेवास नगरपालिकाको यस गरिमामय तेह्रौं नगर सभामा नगरको आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न पाउँदा म आफूलाई गौरवान्वित महशुस गरेको छु ।

२ सर्वप्रथम राष्ट्र, राष्ट्रियता, राष्ट्रिय स्वाधीनता, समावेशी र सामाजिक न्याय सहितको शान्तिपूर्ण समाज निर्माण गर्न विभिन्न समयमा भएका आन्दोलन र हालसम्मको राजनीतिक परिवर्तका लागि आफ्नो अमूल्य जीवन उत्सर्ग गर्नुहुने ज्ञात अज्ञात सहिदहरू प्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्दछु । साथै मुलुकको राजनीतिक, आर्थिक एवम् सामाजिक परिवर्तनका लागि विभिन्न कालखण्डमा भएका आन्दोलन र सङ्घर्षहरूमा युगान्तकारी भूमिका निर्वाह गर्नुहुने सम्पूर्ण अग्रजहरू प्रति श्रद्धा र सम्मान प्रकट गर्दछु ।

यसै सन्दर्भमा फलेबासी आमा बुबा, दिदीबहिनी र दाजुभाइहरूको लोकतन्त्रप्रतिको निष्ठा, त्याग र सङ्घर्षप्रति आभार व्यक्त गर्दै यस नगरपालिकामा यहाँहरुले सुम्पिएको दोस्रो कार्यकालको लागि नगरको ५ वर्षे विकासको अभिभारा यहाँहरुकै साथ सहयोग लिएर समृद्ध नगर निर्माण गर्ने संकल्पका साथ क्रियाशिल रहेको व्यहोरा अनुरोध गर्दै हाम्रो यस अभियानमा महत्वपूर्ण सहयोग एवम् सहकार्यका लागि समेत हार्दिक आह्वान गर्दछु ।

सभाध्यक्ष महोदय,

३. सङ्घीय लोकतान्त्रीक गणतन्त्र नेपालको संविधान २०७२ सालमा जारी भएसंगै आफ्ना संविधान प्रदत्त अधिकारहरू, राजस्वका क्षेत्र र स्रोत एवं

अन्तरसरकारी वित्तीय हस्तान्तरणलाई परिचालन गर्दै स्थानीय तहहरु सञ्चालनमा रहेका छन । अत्यन्त न्युन आन्तरिक आय भएको ग्रामीण क्षेत्रको यस नगरपालिकालाई प्राप्त हुने अन्तरसरकारी तथा गैरसरकारी बजेट र वित्तीय हस्तान्तरण नै नगरको सञ्चित कोषको एकमात्र आधार हो जसबाट नगरको चौतर्फी विकासमा ध्यान दिनुपर्ने अवस्था रहेको छ । ग्रामीण क्षेत्रको बाहुल्यता रहेको र उल्लेखनीय रुपमा शहरी विकास हुन नसकेको अवस्थामा गठन भएको नगरपालिका, न्यून आन्तरिक आय, घट्दो अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण र विगतदेखि क्रमागत रहेका योजना तथा कार्यक्रमको दायित्वको कारण नगरको समृद्धि र विकास प्रतिको नागरिक अपेक्षा पूरा गर्न ठूलो चुनौती देखिएको छ । अत्यन्तै सीमित स्रोत, बढ्दो नागरिक अपेक्षा र नगरको सर्वाङ्गीण विकासको लागि गर्नुपर्ने न्यूनतम पूर्वाधार निर्माणमा समेत बजेटको कमी हुनु जस्ता सिमीतताका बाबजुद नगरद्वारा अगाडि सारिएका नीति तथा कार्यक्रम, हरेक बस्तीमा यातायातको पहुँच, कृषि र पशुपालनमा स्थानीय आयआर्जनको सम्भावना, नगरको विभिन्न वडामा रहेका उत्पादनशील क्षेत्र तथा फलफुल र नगदेबालीको अत्यन्तै सम्भावना, कुश्मा पोखरा जस्ता पर्यटकीय क्षेत्रबाट नजिकको पालिका जस्ता केहि सवल पक्षलाई नगरको बृहत्तर हित र विकासमा उपयोग गर्न सकेमा नगरप्रतिको नागरिक अपेक्षा सम्बोधन गर्न सकिने विश्वास व्यक्त गर्दछु ।

सभाध्यक्ष महोदय,

४. सङ्घीय सरकारबाट प्राप्त हुने समानीकरण अनुदान, राजश्व बाँडफाँड, सशर्त कार्यक्रम, समपुरक तथा विशेष अनुदान र सोही प्रकृतिको गण्डकी प्रदेश सरकारवाट प्राप्त हुने बजेट सहित यस नगरपालिकाको आन्तरिक आम्दानी नै

यस नगरपालिकाको स्थानीय संचित कोषको आधार हो । जसमा सशर्त बजेट वाहेक नगरको प्राथमिकता अनुसार बाँडफाँड गर्न सकिने बजेटको हिस्सा अत्यन्त न्यून रहेको छ । अर्कोतर्फ नगरको आन्तरिक राजश्व र गैरकर राजश्वको हिस्सा समेत बजेटमा अत्यन्त न्युन रहेकोछ । नगरको सिमित आय र प्रदेश एवं सङ्घीय सरकारबाट प्राप्त भएको घट्दो अनुदानमा निर्भर रहनुपर्ने बाध्यताका विचमा रहेर आर्थिक बर्ष ०८०।८१ को बजेट तथा कार्यक्रममा नगरको सम्पूर्ण क्षेत्रमा समानुपातिक हिसावले सम्बोधन गर्ने प्रयास गरिएको व्यहोरा अवगत गराउंदछु ।

सभाध्यक्ष महोदय,

५. फलेवास नगरपालिकाको हाल सम्मको अवस्थामा नगरपालिका स्थापनाको शुरुवाती अवस्थामा रहेको भौतिक पूर्वाधारको अवस्थामा धैरै सुधार भैरहेको छ । सवै टोल बस्तीहरूमा मोटरबाटोको पहुंच पुगेको छ भने संघीय र प्रदेश सरकारसंगको समन्वय र साझेदारीमा सडक स्तरोन्नतीका कार्यहरु भैरहेका छन् । विद्युतीकरणको अवस्थामा गण्डकी प्रदेशसंगको सहकार्यमा जोखिमपूर्ण काठेपोल विस्थापन कार्य पूर्ण भैसकेको छ । सिंचाइ सुविधा थप भरपर्दो र हिउदे खेतीको लागि समेत अनुकुल हुंदै गएको छ । विद्यालयको शैक्षिक, भौतिक तथा संस्थागत अवस्थामा सुधार हुंदै गएको छ भने स्थानीय पाठ्यक्रम तयार भई लागू गर्ने अवस्थामा छौं । स्वास्थ्य क्षेत्रमा विगतमा कोभिड लगायतको कारण केहि चुनौती बढेको भएपनि पूर्ववत सेवामा सुधार भएको र १० शैयाको नगर अस्पताल निर्माणाधिन अवस्थामा रहेको छ । कृषि तथा पशुपालनको क्षेत्रमा व्यवसायीकता विकास हुंदै गएको छ । कार्यालयको भौतिक तथा संस्थागत विकासको अवस्थामा सुधार हुंदै गएको छ भने प्रमुख प्रशासकीय भवन निर्माण

कार्य अन्तिम अवस्थामा रहेको छ । नगरका ९ वटा वडाका कार्यालय भवन निर्माण सम्पन्न भएका छन् । बांकी वडा नं ५ र ७ को वडा कार्यालय भवन निर्माणको लागि आवश्यक पहल भैरहेको छ । संघ र प्रदेश सरकारको समन्वय र सहकार्यमा विभिन्न वडामा एक घर एक धारा खानेपानी योजनाका कामहरु निरन्तर भैरहेका छन् । राज्यले लक्षित गरेका विभिन्न समुदायहरू जेष्ठनागरिक, वालवालिका, महिला, अपांगता भएका व्यक्ति, दलित र अल्पसंख्यक समुदायको आत्मसम्मान, आर्थिक विकास, सीप विकासको क्षेत्रमा समेत कार्यक्रमहरु अगाडि सारिएका छन् ।

सभाध्यक्ष महोदय,

६. अव म आर्थिक वर्ष ०७९।८० को बजेटको समीक्षा प्रस्तुत गर्दछु ।

क) आम्दानी तर्फ

शिर्षक	अनुमानित वजेट	शंसोधित अनुमान	जम्मा आम्दानी
संघीय वित्तिय समानीकरण अनुदान	११,३७,००,०००	११,३७,००,०००	१०,५१,७२,५००
संघीय शशर्त चालु अनुदान	३२,८८,००,०००	३६,९९,०४,०००	३६,६१,७९,०००
संघीय शशर्त पूँजीगत अनुदान	१६,९९,००,०००	१६,७५,४२,३२१	१५,७५,३३,६७०
संघीय राजश्व वाँडफाँड अनुदान	८,६४,७२,०००	८,६४,७२,०००	६,७९,४५,४८०।४६
संघीय समपुरक अनुदान	२,००,००,०००	२,००,००,०००	१,८६,७७,५५०
विशेष अनुदान	२,६५,००,०००	२,६५,००,०००	१,७०९७९५५
आन्तरिक राजश्वबाट	८१,५०,०००	१,०१,९०,३९१।३४	१,०१,९०,३९१।३४
गत वर्षको मौज्दात	७,३८,००,०००	७,३८,००,०००	२,९२,१८,३७३
जिल्ला समन्वय समितिबाट प्राप्त	१२,००,०००	१२,००,०००	१२,००,०००
गण्डकी प्रदेश समानिकरण	१,२८,३३,०००	१,२८,३३,०००	१,१२,२८,८७५
गण्डकी प्रदेश राजश्व वाँडफाँड	६७,०६,०००	८३१८५४०	८३,१८,५३६।९८

गण्डकी प्रदेश शसर्त	५०,००,०००	२०,००,००,००	१,१६,६५,४२०
प्रदेश समपुरक अनुदान	५,००,००,०००	१,००,००,०००	२५,००,०००
सामाजिक सुरक्षा रकम	१५,००,००,०००	१५,६७,७७,०००	१५,६७,७७,०००
पी एल जि एस पी	६,००,०००	६,००,०००	३,९३,२०१
पर्यटन पूर्वाधार आयोजना	०	८०,००,०००	८,००,०००
गरिवसंग विशेश्वर कार्यक्रम	६,००,०००	४,६३,०००	४,६३,०००
पर्यटन वोर्ड	३,५०,००,०००	३,५०,००,०००	०
सडक वोर्ड	४६,५०,०००	२४,३५,९२९	२४,३५,९२९
स्थानीय राजश्व	६८,५०,०००	६८,५०,०००	६२,७५,४५३
प्रशासकीय भवन पूर्वाधार विकास		१,००,००,०००	१,००,००,०००
कालिगण्डकी प्रसारण करिडोर आयोजना		८,०४,९३१।७५	८,०४,९३१।७५
गरिब तथा जेहेन्दार विद्यार्थिको अध्ययनको लागि आर्थिक सहायता		६,१३,२७५	६,१३,२७५
एम्बुलेन्स खरिद कार्किनेटा		१८,००,०००	१८,००,०००
बिषयगत शिक्षक समिति		५००००	५०,०००
जम्मा	१,०५,५८,०१०००	१,१३,४६,१३,९९७	९७,९८,६०,५४१।५०

आर्थिक वर्ष ०७९।८० को बजेट अनुमान रु १ अर्व ५ करोड ५८ लाख १ हजार रहेको थियो भने संशोधित अनुमान १ अर्व १३करोड ४६ लाख १३ हजार ९ सय ९७ पैसा ९ रहेको थियो । गत आर्थिक वर्ष ०७९।८० को यथार्थ बजेट आम्दानी ९७ करोड ९८ लाख ६० हजार ५ सय ४१ पैसा ५० रहेको छ ।

कुल विनियोजित बजेट मा विभिन्न क्षेत्रमा विनियोजन भए अनुसार आर्थिक विकास मा कुल विनियोजित ४ करोड ७२ लाख मध्ये ३ करोड २१ लाख २५ हजार २८ रुपैया ५० पैसा खर्च भएको छ भने वित्तिय प्रगति ६८ दशमलव ०६ प्रतिशत रहेको छ। त्यस्तै सामाजिक विकास तर्फ कुल

विनियोजित ४० करोड ७२ लाख ९७ हजार ४ सय ९७ रुपैया मध्ये ३७ करोड ३४ लाख ५७ हजार ३ सय ५७ रुपैया ७७ पैसा खर्च भएको छ भने वित्तिय प्रगति ९१ दशमलब ६९ प्रतिशत भएको छ। त्यस्तै पुर्वाधार विकास तर्फ कुल विनियोजित ३७ करोड ९७ लाख ८० हजार ८ सय ६१ रुपैया मध्ये २२ करोड ९९ लाख १० हजार ८ सय ९६ रुपैया खर्च भएको छ, जसको वित्तिय प्रगति ६० दशमलब ५४ प्रतिशत रहेको छ। त्यस्तै गरि सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्र तर्फ कुल विनियोजित १ करोड ४२ लाख १२ हजार मध्ये १ करोड २४ लाख २५ हजार १ सय ४६ रुपैया खर्च भएको छ भने वित्तिय प्रगति ८७ दशमलब ४३ प्रतिशत भएको छ । कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक क्षेत्र र चालु कार्यक्रम तर्फ कुल विनियोजित ११ करोड ७० लाख ६९ हजार ५ सय ३ रुपैया विनियोजित रकम मध्ये १० करोड ६२ लाख ६१ हजार ३३ रुपैया ५६ पैसा खर्च भएको छ भने वित्तिय प्रगति ९० दशमलब ७७ प्रतिशत भएको छ । यसरी सम्पुर्ण क्षेत्र को कुल विनियोजित बजेट मा कुल खर्च ७५ करोड ४१ लाख ७९ हजार ४ सय ६१ रुपैया ८३ पैसा भएको छ जुन कुल बजेटको ७८ दशमलब १० प्रतिशत कुल वित्तिय प्रगति हो। समग्रमा पुँजिगत खर्च ६१ दशमलब ७९ प्रतिशत भएको छ भने चालु खर्च ९२ दशमलव २१ प्रतिशत भएको छ।

त्यसैगरी अन्तरसरकारी अख्तियारीतर्फ सामाजिक सुरक्षामा कुल विनियोजित १५ करोड ६७ लाख ७७ हजार रुपैया मध्ये असार मसान्त सम्ममा १५ करोड ६५ लाख ९९ हजार ४ सय ५३ रुपैया खर्च भएको छ। गरिबसँग विश्वेश्वर कार्यक्रममा संसोधित अनुमान ४ लाख ६३ हजार मध्ये आर्थिक वर्षको अन्त्यमा २ लाख ५ हजार खर्च भएको छ । त्यस्तै स्थानिय तह प्रशासनिक भवन पुर्वाधार विकास कार्यक्रम अन्तर्गत कुल विनियोजित बजेट १ करोड मध्ये रु ६२ लाख ७८ हजार ४ सय ८५ रुपैया खर्च भएको छ त्यस्तै गरि पर्यटन पुर्वाधार बिकास आयोजना तर्फ २ लाख ६ हजार ९ सय ९४ रुपैया खर्च भएको छ । आन्तरिक श्रोतमा अ.ल्या. तर्फ रु ७ करोड ३८ लाख अनुमान गरिएकोमा रु २ करोड ९२ लाख १८ हजार ३ सय १३ अ.ल्या भएको छ जसमा रु ४ करोड ४५ लाख ८१ हजार ६ सय २७ न्युन आय

भएको देखिन्छ। गत आर्थिक वर्षमा आन्तरिक राजश्व तर्फ रु १ करोड १ लाख ९० हजार ३ सय ९१ रुपैया ३४ पैसा राजश्व संकलन भएको छ।

सभाध्यक्ष महोदय,

७. हामीले आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को बजेट तथा कार्यक्रम तयार गर्दा आर्थिक वर्ष ०७९।८० को अन्त सम्म प्राप्त उपलब्धीहरूलाई संस्थागत गर्दै नेपालको संविधानमा भएका नीतिगत व्यवस्था, मौलिक हक, निर्देशक सिद्धान्त, पन्ध्रौं पञ्चबर्षिय योजनामा उल्लिखित प्राथमिकता, दीगो विकास लक्ष्य र राष्ट्रिय अन्तराष्ट्रिय प्रतिवद्धताहरू, स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४, बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, नगरपालिकाको स्थानीय आवश्यकता र प्राथमिकता, राजनैतिक दल एवम् विज्ञहरूको सुझाव, फलेवास नगरपालिकामा भएको स्रोत साधनको अवस्था, आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ को लागि पारित नीति तथा कार्यक्रमलाई मुख्य आधार मानी चालु आर्थिक वर्ष ०८०।८१ को लागि यो बजेट तथा कार्यक्रम तयार गरेको छु । यसमा भौतिक विकासलाई मात्रै पूर्ण विकासको रुपमा बुझ्ने गरेको अवस्थालाई मनन गर्दै र नगरको अत्यन्त न्यून आन्तरिक आयलाई ध्यान दिएर नगरको सामाजिक, आर्थिक, वातावरणीय, संस्थागत क्षमता विकास लगायत सवै क्षेत्रमा सकेसम्म समानुपातिक रुपमा कार्यक्रम तर्जुमा गरी बजेट विनियोजन गर्ने प्रयास गरेको छु ।

८. फलेवास नगरपालिकाको समग्र विकासका लागि केहि चुनौतिपूर्ण अवस्था रहेको देखिन्छ। जस्तै,

- न्यून शहरी एवम् भौतिक विकास भएको ग्रामीण एवं पहाडी क्षेत्रको नगरपालिका,
- न्यून आन्तरिक आय र परनिर्भर नगरको अर्थतन्त्र एवं देशको विद्यमान आर्थिक अवस्था,
- अत्यधीक नागरिक माग र माग सम्बोधन गर्न उपलब्ध स्रोत वीचको दुरी,
- नगरभित्र निर्माण भएका ४०० किलोमिटर भन्दा बढि सडकको संरक्षण र स्तरोन्नती गर्न बजेटको कमि,
- उत्पादनशील जनशक्तिको पलायन एवम् निरन्तरको बसाइसराई,
- स्थानीय सरकारद्धारा शासन प्रकृयामा नागरिक सन्तुष्टि कायम गर्न चुनौतीपुर्ण अवस्था,

९. माथि उल्लेख गरिएका चुनौतिको सामना गर्न यस पालिकामा रहेका उल्लिखित सवल पक्षहरूले नगरको समृद्धिमा सहयोग पुग्ने अपेक्षा गरेको छु ।

- सवै वडामा रहेको उत्पादनशील क्षेत्र तथा फलफुल र नगदेबालीको अत्यन्तै सम्भावना,
- नगरको हरेक बस्तीमा यातायातको पहुँच पुग्नु,
- कृषि र पशुपालनको क्षेत्रमा स्थानीय आयआर्जन र रोजगारीको प्रचुर सम्भावना,
- अन्तर सरकारी समन्वय, साझेदारी र सहकार्यका लागि गरिएका प्रयासहरू,
- वैदेशिक रोजगारवाट गाउँ फर्कनेहरुबाट प्राप्त नविनतम ज्ञान, सीप,
- कुश्मा पोखरा जस्ता पर्यटकीय क्षेत्रबाट छोटो भौतिक दुरी र पर्यटकीय विकासको सम्भावना,

१०. आर्थिक वर्ष २०८०।८१ का बजेटका उद्धेश्यहरू निम्नानुसार छन् :

- स्थानीय तहमा सञ्चालन गरिने सवै कार्यक्रममा प्रभावकारीता कायम गर्ने,
- लक्षित क्षेत्रको विकास, आर्थिक, सामाजिक र पूर्वाधार क्षेत्रको विकास मार्फत स्रोत साधनको समावेशी र समन्यायीक वितरण
- स्थानीय स्रोतसाधनको उच्चतम एवम् प्रभावकारी परिचालन मार्फत रोजगारी सृजना र जनअपेक्षाको सम्बोधन गर्ने,
- नगरलाई कृषि र पशु विकासको क्षेत्रमा प्राथमिकता दिदै दुध, मासु, फलफुल, तरकारी र खाद्यान्नमा आत्मनिर्भर वनाउदै जाने,
- उद्यमशीलता विकास, कृषि तथा पशुपालनको क्षेत्रमा व्यावसायीकरणलाई प्राथमिकता दिदै आयआर्जन र रोजगारी सृजना गर्ने र सो मार्फत गरिवी न्यूनीकरणमा योगदान गर्ने,
- संस्थागत विकास मार्फत सेवा प्रवाहमा प्रभावकारीता एवम् सुशासन कायम गर्ने,

११. माथि उल्लिखित उद्धेश्यहरूलाई व्यवहारिक रुपमा प्राप्त गर्न प्रस्तुत बजेटका निम्ननानुसारका प्राथमिकताहरू निर्धारण गरेको छु :

- संस्थागत विकास र सेवाप्रवाहमा जोड,
- नगरका कामकाजहरुलाई पूर्णरुपमा प्रविधिमैत्री बनाउदै नागरिकको सेवाप्रवाहमा प्रभावकारीता ल्याउने,
- दिगो पूर्वाधार निर्माण र सवै बस्तीमा भरपर्दो सडक सञ्जाल विस्तार गर्दै नागरिकहरूको सहज पहुँच विस्तार,

- आर्थिक तथा सामाजिक विकास एवम् उद्यमशिलता र आयआर्जनका माध्यमबाट गरिवी न्यूनीकरणमा योगदान गर्ने,
- सडक, शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि, पशुविकासको क्षेत्रमा आवश्यक पूर्वाधार एवं कार्यक्रमको सञ्चालन,
- स्थानीय श्रोत साधन एवम् सीपको परिचालन र रोजगारी सृजना
- लैङ्गिक समानता र सामाजिक समाबेसिकरण तथा लक्षित क्षेत्रमा सेवा प्रवाह,
- कृषि क्षेत्रको आधुनिकीकरण, विविधिकरण, यान्त्रिकरण र व्यावसायिकीकरण,

सभाध्यक्ष महोदय,

१२. अव म प्रस्तुत चुनौति, उद्धेश्य र प्राथमिकतालाई मध्यनजर गर्दै फलेवास नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८०।८१ को बजेट तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्दछु ।

<u>कुल बजेट रु ६८ करोड २५ लाख ११ हजार ८१०</u>

प्रस्तावित कुल बजेटलाई मुख्य विषयगत रुपमा तपशिल अनुसार विनियोजन गरिएको छ ।

<u>आर्थिक विकास :</u>

आर्थिक बिकासको मुख्य शिर्षकमा उद्योग तथा वाणिज्य, कृषि, पशु, साना सिंचाई, पर्यटन, वित्तीय क्षेत्र र सहकारी रहेका छन् । यस मुख्य शीर्षकमा कुल रु. ३ करोड ५ लाख बजेट बिनियोजन गरिएको छ । यो कुल बजेटको करिव ४.५ प्रतिशत रहेको छ ।

सामाजिक विकास :

सामाजिक बिकासको मुख्य शीर्षकमा शिक्षा, स्वास्थ्य र संस्कृती प्रवर्द्धन, खानेपानी तथा सरसफाई, लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण, युवा तथा खेलकुद, रोजगार प्रवर्द्धन, लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण, गरिव विपन्न आयआर्जन तथा अपांगता भएका व्यक्तिको सशक्तिकरण, न्यायीक समिति तर्फका कार्यक्रमहरू समेटिएका छन् ।
यस शीर्षकमा कुल रु. ३९ करोड १७ लाख बजेट बिनियोजन गरिएको छ । जुन कुल बजेटको करिव ५७ दशमलब ४ प्रतिशत रहेको छ ।

पूर्वाधार विकास :

यस क्षेत्र अन्तर्गत उर्जा, भवन तथा सहरी विकास, वैकल्पिक उर्जा र सञ्चार, सडक, पदमार्ग तथा अन्य पूर्वाधारका क्षेत्रहरू समेटिएका छन् । यस शीर्षकमा कुल रु.११ करोड ८३ लाख बजेट बिनियोजन गरिएको छ । जुन कुल बजेटको १७ दशमलब ३ प्रतिशत हो ।

वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन :

यस मुख्य शिर्षकमा प्रकोप व्यवस्थापन, बाताबरण संरक्षण, जलवायु परिवर्तन, क्लिन ग्रीन फलेबास र सरसफाइ एवं फोहोरमैला व्यवस्थापन, वन तथा भू-संरक्षण र विपद व्यवस्थापनका क्षेत्रहरू समेटिएका छन् । यस शीर्षकमा कुल रु. ९७ लाख बजेट बिनियोजन गरिएको छ । जुन कुल बजेटको १.४ प्रतिशत रहेको छ ।

संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह तथा सुशासन :

यस क्षेत्रमा संस्थागत सहयोग तथा क्षमता विकास, सुशासन तथा सेवा प्रवाह, कार्यालय व्यवस्थापन, वार्षिक योजना तर्जुमा तथा नगर सभा सञ्चालन, सञ्चार एवं पत्रपत्रीका, सुरक्षा व्यवस्थापन लगायतका क्षेत्रहरु समावेश भएका छन । कुल रु. ५५ लाख बजेट बिनियोजन गरिएको छ । जुन कुल वजेटको ०.८ प्रतिशत रहेको छ ।

कार्यालय संचालन खर्च :

यस शिर्षक अन्तर्गत नगर कार्यपालिका, वडा कार्यालय, सेवा केन्द्र, स्वास्थ्य चौकी कार्यालय संचालन र व्यवस्थापन, जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीको क्षमता विकास, कर्मचारी व्यवस्थापन, वैठक, नगर लगायतका विभिन्न खर्चहरु रहेका छन । यस शीर्षकमा कुल रु.९ करोड १३ लाख ८५ हजार बजेट बिनियोजन गरिएको छ । जुन कुल बजेटको १३ दशमलव ४ प्रतिशत रहेको छ ।

सञ्चालन पूंजीगत :

यस क्षेत्रमा कार्यालय सञ्चालन अन्तर्गतको पूंजीगत खर्च रु ४७ लाख रहेको छ । जुन कुल बजेटको ०.७ प्रतिशत रहेको छ ।

अन्य दायित्व सरी आएको र विशेष कार्यक्रममा साझेदारी अन्तर्गत रु २ करोड ३१ लाख २६ हजार ८०२ र शशर्त तर्फ ७६ लाख व्यवस्था गरिएको छ जुन कुल बजेटको करिव ४ दशमलब ५ प्रतिशत रहेको छ ।

सभाध्यक्ष महोदय,

१३. अव म चालु आर्थिक वर्ष ०८०।८१ को बजेट तथा कार्यक्रममा विषयगत क्षेत्र अनुसारको बाँडफाड प्रस्तुत गर्दछु ।

पूर्वाधार विकास तर्फ :

- फलेवास नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय भवन निर्माणको लागि यसै आ.व. भित्र निर्माण सम्पन्न गर्ने गरी साझेदारीको लागि रु २ करोड बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- नगरको मुख्य वस्तीहरूलाई नगरको केन्द्र तथा सडक सञ्जालमा जोड्न वाँकी रहेका नयाँ ट्याक खन्नु पर्ने र आकस्मिक रुपमा मर्मत गर्नुपर्ने सडक नगरपालिकाको एस्काभेटर र व्याक हु लोडरवाट सम्पादन गर्ने गरी इन्धन लगायत व्यवस्थापनको लागि रु. १ करोड बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- नगरपालिकाको वडा नं ७, ८, ९ गरी ३ वटा वडा हरूलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने लिमिठाना अर्चले-शिरुवारी सडकको लागि सङ्घीय सरकारको साझेदारीमा स्तरबृद्धि गर्न रु १ करोड २० लाख र झकलक पानीटंकी प्रमुख प्रशासकीय भवन जाने सडकको स्तरबृद्धि गर्न १ करोड ३० लाख बजेट विनियोजन गरको छु ।
- सहिदचोक राम्चे भलपोखरी चुचनदेउराली सडकको लागि ४० लाख र शंकरपोखरी मैदान मेलपोखरी हटिया सडक स्तरोन्नतीको लागि रु १० लाख व्यवस्था गरेको छु ।

- नगर भित्रका मुख्य मोटर वाटोलाई वर्षातको समय पश्चात आकस्मिक मर्मत गरी तत्काल सवारी आवागमनमा सहजताका लागि १५ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- संघीय सरकारको सहयोगमा श्रममुलक सार्वजनिक निर्माण कार्य गर्न ४० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- समन्वय, सहकार्य, साझेदारीमा नगरको विकास गर्ने नीति अनुरुप सडक वोर्ड, झोलुंगे पुल क्षेत्रगत कार्यक्रम लगायत प्रदेश र संघमा प्रस्ताव गर्ने अन्य योजनामा साझेदारीका लागि रु २१ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- प्रदेश सरकारसंगको समन्वयमा मुडिकुवा झो.पु. देखि वडाकार्यालय मुडिकुवा पर्यटकीय सडकको स्तरोन्नती गर्न रु ५० लाख र लिमिठाना यमुनाघुम्ती अर्चले शिरुवारी सडक मर्मत गर्न रु १ करोड २० लाख विनियोजन गरेको छु ।
- लमाएखोला लिफ्ट सिंचाई योजनाको काम सम्पन्न गर्ने गरी कलेक्सन चेम्बर सहित रु ३५ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- सेवा प्रवाहमा नागरिक हितको लागि दुर्गममा रहेका वडाहरूका सेवाग्राहीलाई मध्यनजर गरी सार्वजनिक यातायात व्यवस्थित एवम् नियमित सेवा उपलब्ध गराउने उद्देश्यले २० लाख विनियोजन गरेको छु ।
- नगरपालिकामा काठका विद्युत पोल फलामे विद्युत पोलद्धारा विस्थापित भैसकेको छ भने सामुदायिक विद्युतीकरण अन्तर्गत यस नगरपालिकाको वडा नं ११ को सुलीकोटमा थ्रीफेज लाईन र ट्रान्सफर्मर व्यवस्था गर्न आवश्यक वजेट विनियोजन गरेको छु । साथै सङ्घीय सरकारको समन्वयमा वैकल्पिक उर्जा प्रविधि जडान गर्न रु ८ लाख बजेट व्यबस्था गरेको छु ।

- वर्षादमा भएको वाढी पहिरोका जस्ता विभिन्न मनसुनजन्य प्रकोपवाट क्षति पुगेका निजी आवास पुनर्निर्माण, पुनस्थापना र प्रवलीकरणको लागि संघ, प्रदेशसंगको साझेदारीमा अगाडी वढाउन ४० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- अति विपन्न परिवारको लागि विपन्न नागरिक सुरक्षित आवास निर्माण कार्यक्रमको लागि सङ्घीय सरकारको साझेदारीमा रु.३८ लाख बजेट व्यवस्था गरेको छु । यसवाट स्थानीय सरकारले संविधान प्रदत्त आवासको हकलाई कार्यान्वयन गर्नेछ ।
- थापाठाना, शंकरपोखरी, खानीगाउँ, लिमिठाना र भंगरामा सङ्घीय सरकारको सहकार्यमा एक घर एक खानेपानी धारा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न रु.१ करोड बजेट व्यवस्था गरेको छु ।
- फलेवास नगर अस्पतालको जग्गा विकास तथा अन्य आवश्यक पूर्वाधार निर्माण गर्दै नगर अस्पताल भवनको निर्माण कार्य अगाडि बढाउन आवश्यक वजेट व्यवस्था गरेको छु ।
- राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत ४ कोठे भवन निर्माण गर्न साझेदारीको लागि आवश्यक वजेटको व्यवस्था गरेको छु । गत आ.व.मा निर्माण कार्य शुरु गरिएका अन्नपूर्ण मा.वि. कार्किनेटा, राम मा.वि. शंकरपोखरी, लिमिठाना मा.वि. लिमिठाना र शारदा मा.वि. कुर्घाको लागि रु ३२ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- पुर्कोट शंकरपोखरी थुमी अम्बोट कालीगण्डकी लिफ्ट सिंचाई योजना लगायत नगरका विभिन्न सिंचाई र लिफ्ट सिंचाई योजना कार्यान्वयन गर्न प्रदेश सरकारसंग समन्वय गरी आवश्यक बजेट व्यवस्था मिलाएको छु ।

- प्रदेश र सङ्घीय सरकारको साझेदारीमा अग्ला, मझौला तथा साना झोलुङ्गे पुल निर्माणको लागि क्रमागत झोलुंगेपुल र थप नयाँ झोलुंगेपुल निर्माणको लागि आगामी बर्ष रु ४० लाख बजेट व्यवस्था गरेको छु । विभिन्न वडाबाट माग भई आएका अग्लो झोलुङ्गे पुलको निर्माण कार्य अगाडी वढाउन संघ र प्रदेश सरकारसंग समन्वय भैरहेको छ ।
- लमाएखोला बहुउद्देश्यीय परियोजनाको अध्ययन एवम् विस्तृत परियोजना प्रस्ताव तयार गर्न संघ र प्रदेश सरकारसंग समन्वय भैरहेको छ भने जग्गा कित्ताकाटको व्यवस्था गर्न आवश्यक वजेट व्यवस्था गरेको छु ।
- ३ वर्षसम्म नगरको भौतिक पूर्वाधार र रोजगारीको अवसर सृजना हुनेगरी श्रममुलक सार्वजनिक निर्माणकार्यको लागि उल्लेख्य वजेट उपलब्ध गराएकोमा शहरी शासकीय तथा पूर्वाधार आयोजनालाई हाम्रो यस गरिमामय नगरसभा मार्फत हार्दिक धन्यबाद ज्ञापन गर्दछु र आर्थिक वर्ष ०८०।८१ मा समेत आयोजनाको निरन्तरता दिदै थप बजेट उपलब्ध गराउन अनुरोध गर्दछु ।

सामाजिक विकास तर्फः

- विद्यार्थीहरूको भर्ना, टिकाउ र स्वास्थ्यमा सुधार गर्न आधारभूत तह १ कक्षा देखि ६ कक्षा सम्मका विद्यार्थीहरूको लागि दिवा खाजा कार्यक्रमको लागि ८१ लाख १ हजार र सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरूको लागि सेनिटरी प्याड व्यवस्थापन गर्न रु १२ लाख १ हजार बजेट व्यवस्था गरेको छु ।

- सवैका लागि शिक्षा, माध्यमिक तह, आधारभूत तह, वालविकास केन्द्र शिक्षक तलव तथा पारिश्रमिकका लागि २३ करोड २६ लाख बजेट व्यवस्था गरेको छु ।
- विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम, शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा, निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान, शैक्षिक गुणस्तर सुदृढिकरण, कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान, प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा शिक्षण सिकाई अनुदान र क्रमागत नमूना विद्यालय पूर्वाधार निर्माण कार्यक्रमका लागि रु. ५ करोड १० लाख बजेट व्यवस्था गरेको छु ।
- पर्वत जिल्लाको सवै भन्दा पुरानो क्याम्पस पर्वत वहुमुखि क्याम्पसको सञ्चालन तथा व्यवस्थापनका लागि अनुदान उपलव्ध गराउने व्यवस्था गरेको छु ।
- उच्च शिक्षामा साझेदारी कार्यक्रम अन्तरगत अन्नपूर्ण वहुमुखी क्याम्पस कार्कीनेटा त्रिभुवन क्याम्पस शंकरपोखरी, उच्च मा.वि. तर्फ थापाठाना मा.वि., लिमिठाना मा.वि. लिमिठाना लगायत श्रीराम मा.वि शंकरपोखरी, जनता आ.वि. लिमिठाना, शारदा प्रा.वि. भंगराको लागि समेत गरी कुल ४३ लाख १३ हजार बजेट सञ्चालन अनुदानको रुपमा उपलब्ध गराउने प्रवन्ध गरोको छु ।
- दलित विद्यार्थीको पठन पाठनमा सहयोग पुर्‍याउन त्रिभुवन मा.वि. शंकरपोखरीको भवन निर्माणको लागि ६० लाख वजेट व्यवस्था गरेको छु ।
- शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धी, माध्यमिक विद्यालयका विद्यार्थी प्रतिभा पहिचान, सुत्केरी विदामा वसेका महिला शिक्षकको सट्टा शिक्षक,

माध्यमिक तह तथा उच्च शिक्षामा गरिव तथा जेहेन्दार विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति प्रदान गर्नको लागि विनियोजित वजेटलाई निरन्तरता दिएको छु ।

- माटेदेवल मा.वि. लाई प्रदान गरिदै आएको प्राविधिक शिक्षाको छात्रवृत्ती र भवानी विद्यापीठमा विज्ञान विषयमा अध्ययन गर्ने विद्यार्थीलाई दिइदै आएको छात्रवृतिको व्यवस्थालाई निरन्तरता दिएको छु । साथै मोती सामुदायिक पुस्तकालय व्यवस्थापनका लागि सञ्चालन अनुदानको व्यवस्था मिलाएको छु ।
- अंग्रेजी पाठ्यपुस्तक खरिद, शिक्षक तालिम, उपलब्धी मापन, प्रतिभा पहिचान, विज्ञान सामाग्री प्रदर्शनी लगायतका शैक्षिक गतिविधिको लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- स्थानीय सरकारको झल्को दिने गरी विद्यालयमा नियमित पठन पाठन तथा विद्यार्थीहरूलाई स्थानीय विषयमा जानकारी गराउने गरी स्थानीय पाठ्यक्रम छपाई र वितरणको प्रबन्ध मिलाउन आवश्यक वजेट विनियोजन गरेको छु ।
- असहाय विपन्न विधार्थीको लागि भर्ना अभियान, टिकाउ तथा सिकाई स्टेशनरी सहयोग अभियान सञ्चालन गर्न साझेदारीको लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- शिक्षा तर्फ बालमैत्री सूचक पुरा गराउन आवश्यक वजेट व्यवस्था गरेको छु ।
- बाल विकास केन्द्र, विद्यालय सहायक कर्मचारी तथा लेखा कर्मचारीहरुको उत्प्रेरण गराउने गरी पारिश्रमिक उपलब्ध गराउन आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।

- मातृ तथा नवशिशु, आमा सुरक्षा, गर्भवती उत्प्रेरणा सेवा, न्यानो झोला, निशुल्क गर्भपतन कार्यक्रम, सरुवा रोगको रोकथाम, नियन्त्रण, हात्तिपाईले रोग विरुद्धको औषधी सेवन, पशुपंक्षिवाट सर्ने रोग वर्डफ्ल्यु, एन्ल्फुएञ्जा लगायतका रोगको रोकथाम, नियन्त्रण र निगरानीका लागि रु. ४२ लाख व्यवस्था गरेको छु।
- नगरपालिकाका बा आमा स्वास्थ्य कार्यक्रममा ज्येष्ठ नागरिकको घरघरमा स्वास्थ्य कर्मि, विपन्न असहाय र दीर्घ विरामीसंग विपन्न सुत्केरी महिलाको पोषण कार्यक्रमका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु।
- स्तन तथा पाठेघरको मुखको क्यान्सर स्क्रिनींग क्याम्प तथा आङ्खस्ने समस्याको उपचार क्याम्पको लागि आवश्यक वजेट विनियोजन गरेको छु । उक्त क्याम्पबाट पहिचान भएका विरामीको उपचारको लागि समन्वय गरी प्रेषण गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ।
- संघीय सरकारसंगको साझेदारीमा महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वंयसेविकाको प्रोत्साहन र क्षमता विकासको लागि २६ लाख ८२ हजार बजेट व्यवस्था गरेको छु।
- औषधी व्यवस्थापन, ल्याब सेवा विस्तार र निरन्तरता, जेष्ठ नागरिक घरदैलो स्वास्थ्य सेवा, वर्थिंग सेन्टर निर्माण, स्वास्थ्य आमा समुह परिचालन, प्रेषण गर्नु पर्ने सुत्केरीलाई निशुल्क एम्बुलेन्स सेवा, बर्थिंग सेन्टरहरुबाट घाउ चोटपटक लाग्दा निशुल्क टि टी खोप सेवा, नियमित औषधी व्यवस्थापन गर्न आवश्यक वजेट विनियोजन गरेको छु।
- आयुर्वेद स्वास्थ्य संस्थाको क्षमता विकास र उपचारात्मक कार्यक्रमका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु।

- सङ्घीय सरकारको सामाजिक सुरक्षाको दायरामा नपरेका ५० वर्ष देखि ६८ वर्ष सम्मका विदुर पुरुषहरूलाई सहज जीवनयापनका लागि सामाजिक संरक्षण प्रोत्साहन भत्ता व्यवस्था गरेको छु।
- नगरपालिका भित्र हेका अंसगठित क्षेत्र एवम् विपन्न वर्गका श्रमिकको भविष्यको सामाजिक सुरक्षा र सहज जिवनयापनका लागि नागरिक लगानी कोषको सहकार्यमा भैरहेको श्रमिक पेन्सन योजनाको निरन्तरताको लागि ७० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
- प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत रोजगार सेवा केन्द्र, युवा रोजगारीका लागि रुपान्तरण पहल कार्यक्रम मार्फत वेरोजगार व्यक्तिलाई रोजगारी उपलव्ध गराउन कुल ७८ लाख बजेट व्यवस्था गरेको छु। साथै रोजगार सेवाकेन्द्रलाई आन्तरिकीकरण र शशक्तिकरण गर्दै नगरपालिकाबाटै श्रम स्वीकृति प्रदान गर्ने लगायत रोजगार सम्बन्धी कार्यलाई व्यवस्थित गर्न आवश्यक वजेट व्यवस्था गरेको छु।
- नगर क्षेत्रमा रहेका कोतहरूको संरक्षण, ऐतिहांसिक मन्दिरको सम्वर्द्धन, पुजा व्यवस्थापन, भाषा तथा भेषभुषा संरक्षण, लोक संस्कृतीहरूको सम्वर्द्धन र संरक्षण लागि आवश्यक रकमको व्यवस्था गरेको छु।
- महिलाहरूको नेतृत्व विकास तथा क्षमता विकास र महिला आयआर्जनका कार्यक्रम, लैगिंक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणका लागि आवश्यक वजेट व्यवस्था गरेको छु।
- वालवालिकाको संरक्षण, वालवालिकाको हक अधिकारको सुनिश्चितता, र बाल संरक्षणको लागि बालमैत्री स्थानीय शासनलाई जोड दिदै विभिन्न कार्यक्रम सञ्चालन गर्न आवश्यक वजेट व्यवस्था गरेको छु।

- दलित बर्ग, महिला तथा विपन्न र युवालक्षित मागमा आधारित कार्यक्रम सञ्चालनको लागि २५ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु । महिला, बालवालिका, दलित, अपांगता भएका, विपन्न वर्ग लगायत लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणका विभिन्न कार्यक्रम सञ्चालन गर्न ६० लाख वजेट विनियोजन गरेको छु ।
- महिला, युवा, विपन्न, उद्यमीहरूको क्षमता विकास, सीप विकास, प्रविधी हस्तान्तरण, नयाँ उद्यमी सृजनाका लागि गरिवी निवारणका लागि लघुउद्यम विकास कार्यक्रमसंगको साझेदारीको लागि २३ लाख विनियोजन गरेको छु ।

आर्थिक विकास तर्फ

- नगरपालिका क्षेत्रमा तरकारी पकेट र र धानबाली पकेट कार्यक्रमको निरन्तरता र व्यवसायीक खेती विस्तार, उत्पादनका पकेट क्षेत्रका लागि प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकिकरण परियोजना मार्फत आवश्यक वजेट व्यवस्था गरेको छु ।
- एक वडा एक कृषि फर्म कार्यक्रम कार्यान्वयन भएका फर्मको दीगोपना र हरेक घरवरीपरि तरकारी उत्पादनमा सहयोग गर्न घरघरमा टनेल घरघरमा तरकारी कार्यक्रमको साथै कृषिमा यान्त्रीकरण र वजार व्यवस्थापन लगायत विभिन्न कार्यक्रमको लागि रु ३० लाख विनियोजन गरको छु । जसबाट कृषि क्षेत्रमा प्रभावकारीता आउने र व्यवसायीकता विकास भई कृषक जीवनयापनमा सुधार आउने अपेक्षा लिएको छु ।
- कृषि विकास रणनीति अनुगमन तथा समन्वय, किसान सूचिकरण एवम् तथ्यांक अद्यावधिक कार्यक्रम, फलफुल नर्सरी स्थापना, खाद्यन्न वालीको

उन्नत विउ उपयोगमा मूल्य अनुदान, एकगाउँ एक प्राविधिकको निरन्तरताका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु ।

- कृषि र पशु विकासको क्षेत्रमा कृषक क्षमता विकास, हित प्रवर्द्धन, व्यवसायीकता विकास जस्ता कार्यको लागि कृषि, पशु बस्तुको मुल्य श्रृंखला परियोजनामा साझेदारी गर्न रु ३० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- पशुजन्य उत्पादनमा आत्म निर्भर बनाउने उद्देश्यले प्रतिफलमा आधारित अनुदान कार्यक्रम २० लाख, एकगाउँ एक प्राविधिक, पशु विमा सचेतना कार्यक्रम, गाईभैसी जन्म दर्ता, स्थलगत थुनेलो रोग नियन्त्रण, लम्पी स्किन लगायतका माहामारीजन्य रोग नियन्त्रण लगायत का कार्यको लागि कुल ५४ लाख वजेट विनियोजन गरेको छु । साथै लम्पी स्कीन रोगबाट क्षीत पुगेका कृषकहरुलाई राहतको लागि १० लाख वजेट विनियोजन गरेको छ । हरियो घाँस विस्तार, महामारी रोग नियन्त्रण, कृत्रिम गर्भाधान, आधारभूत प्रयोगशाला लगायतका कार्यक्रमको लागि १७ लाख वजेट व्यवस्था गरेकोछु ।
- मनमोहन शान्ति वाटिकाको पूर्वाधार निर्माणमा साझेदारी गर्न रु १ करोड विनियोजन गरेको छु । धार्मिक पर्यटकीय क्षेत्रको पूर्वाधार विकास, ऐतिहांसिक कोत तथा मन्दिर संरक्षण, सम्वर्द्धन गर्न ५ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- सहकारी क्षमता विकास, नियमन तथा अनुगमन, राजस्व अनलाइन प्रणाली व्यवस्थापन गर्न आवश्यक वजेट विनियोजन गरेको छु ।

वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन तर्फः

- विपद तथा सोको कारण पुग्न जाने क्षति न्यूनीकरण तथा पुर्ननिर्माणको एवं वातावरण संरक्षणको लागि विपद व्यवस्थापन कोषको लागि २० लाख बजेट व्यवस्था गरेको छु ।
- मौसमजन्य विपदबाट क्षतीग्रस्त निजी आवास निर्माणमा साझेदारी गर्न ४० लाख विनियोजन गरेको छु । समग्रमा प्रकोप व्यवस्थापन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापनका कार्यक्रम संचालन गर्न रु ९७ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- नकुहिने फोहर बर्गीकरण, विसर्जन र सरसफाई अभियान सञ्चालन गर्न क्लिन फलेवास ग्रिन फलेवास कार्यक्रम सञ्चालन गर्न २८ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- विपद व्यवस्थापनका सामाग्री व्यवस्थापन गर्न आवश्यक वजेट विनियोजन गरेको छु ।

संस्थागत विकास तथा शुसासन

- पञ्जिकरण व्यवस्थापन, व्यक्तिगत घटना दर्ता, सामाजिक सुरक्षा व्यवस्थापन सूचना प्रणालीलाई व्यवस्थित, व्यक्तिगत घटना दर्ता, सामाजिक सुरक्षा व्यवस्थापन सूचना प्रणाली संचालन, एम.आई.यस.अपरेटर र फिल्ड सहायक र सुचना प्रविधि अधिकृतको तलवमा साभेदारीको लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- सुचना तथा प्रविधि शाखा व्यवस्थापन तथा इन्टरनेटको सञ्जालीकरण तथा क्षमता विकास तालिम, सेवा प्रवाह सवलीकरणको व्यवस्था गरेको छु ।

- कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीहरूको न्यायोचित वृत्ति विकासका लागि कर्मचारी अवकास कोष स्थापनाको लागि बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- न्यायीक समिति व्यवस्थापन, न्यायीक सेवा विस्तार, मेलमिलाप कर्ताको पुर्नताजगि लगायतका कार्यक्रमका लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाएको छु ।
- स्थानीय संचार माध्यमको भौतिक सुधार, नगरको उपलव्धी प्रचार प्रसार, संचार माध्यमको सवलीकरण, रेडियो कार्यक्रम प्रशारण, सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परिक्षण, लैङ्गिक परिक्षण जस्ता कार्यक्रमहरू संचालन गर्न आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु ।
- समग्र संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह प्रभावकारीता, सुशासन प्रवर्द्धन, क्षमता विकास, जग्गा व्यवस्थापन, बर्गीकरण एवं जग्गा कित्ताकाट लगायतका कार्यको लागि ५५ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।

सभाध्यक्ष महोदय,

१४. प्रस्तुत गरिएका कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गर्न निम्नानुसारको वित्तिय व्यवस्था गरेको छु ।

आर्थिक वर्ष ०८०।८१ को बजेट आम्दानी तर्फ

क्र स	आय शिर्षक	बजेट रु	कैफियत
१	आन्तरिक आम्दानी	१,७०,०००,००	आन्तरिक
२	सङ्घीय सरकारबाट प्राप्त वित्तीय समानीकरण अनुदान	९,८७,००,०००	अनुदान
३	सङ्घीय सरकारबाट प्राप्त सशर्त अनुदान पूजीगत	२,३८,००,०००	शशर्त
४	सङ्घीय सरकारबाट प्राप्त सशर्त अनुदान चालु	३६,१०,००,०००	शशर्त

५	सङ्घीय सरकारबाट प्राप्त राजश्व बाडफाँड	८,४७,३१,१००	अनुदान
६	सङ्घीय सरकारबाट प्राप्त विशे अनुदान	१,६०,००,०००	शशर्त
७	सङ्घीय सरकारबाट प्राप्त समपुरक अनुदान	६५,००,०००	शशर्त
८	प्रदेश सरकारबाट प्राप्त वित्तीय समानीरण अनुदान	१,२८,७४,०००	अनुदान
९	प्रदेश सरकारबाट प्राप्त राजश्व बाँडफाँड	७४,५२,०००	अनुदान
१०	प्रदेश सरकारबाट प्राप्त शशर्त अनुदान	५०,००,०००	शशर्त
११	प्रदेश सरकारबाट प्राप्त समपुरक अनुदान	६०,००,०००	शशर्त
१२	अ ल्या	४,५४,५४,७१०	आन्तरिक
	जम्मा	**६८,२५,११,८१०**	

६८ करोड २५ लाख ११ हजार ८१०

१५. कुल बजेट : ६८ करोड २५ लाख ११ हजार ८१० मध्ये शशर्त कार्यक्रम तर्फको योगदान रु ४२ करोड ५९ लाख र नगरद्धारा बाँडफाँड गरिएको बजेटको योगदान रु २६ करोड ४२ लाख ११ हजार ८१० रहेको छ ।

उल्लिखित बजेटमा चालु बजेट : रु. ५४ करोड १० लाख ८५ हजार रहेको छ जुन कुल बजेटको ७९ दशमलब ३ प्रतिशत रहेको छ ।

पुंजीगत बजेट : रु.१४ करोड १४ लाख २६ हजार ८१० रहेको छ जुन कुल बजेटको २० दशमलब ७ प्रतिशत छ ।

सभाध्यक्ष महोदय,

अन्त्यमा,

१६. प्रस्तुत बजेट तथा कार्यक्रममा नगरका सवै पक्ष, क्षेत्र र समुदायलाई समेट्ने प्रयास गरिएको छ । यसको सफल कार्यान्वयनले नगरको समग्र विकासमा महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह हुने अपेक्षा लिएको छु । सकेसम्म वास्तविक आय र यथार्थ धरातलमा उभिएर बजेट तथा कार्यक्रमको निर्माण गर्न कोशिस गरिएको छ । यसको सफल कार्यान्वयनका लागि सवै सरोकारवालाहरूको साथ, सहयोग र समर्थन प्राप्त हुनेमा पूर्ण विश्वस्त छु । साथै यो वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तयारीमा महत्वपूर्ण दिशानिर्देश गर्नुहुने नगरप्रमुखज्यू, विषयगत समितिका संयोजकज्यूहरु र सदस्यहरू, सम्पूर्ण नगरसभा सदस्यहरू, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत सम्पूर्ण कर्मचारीहरू र सल्लाह सुझाव प्रदान गर्नुहुने जनप्रतिनिधिहरु एवं राजनीतिक दल र विषय विज्ञहरुलाई हार्दिक कृतज्ञता व्यक्त गर्दछु । धन्यवाद । जय फलेबास ।

शोभा कुमारी क्षेत्री
नगर उपप्रमुख
फलेवास
नगरपालिका

मिति : भाद्र १३, २०८०

फलेवास नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय पर्वत

आ व ०८०।८१ का लागि प्रस्तावित योजना तथा कार्यक्रम र बजेट

क्र स	कार्यक्रमको नाम	बजेट रु हजारमा	कैफियत
पुर्वाधार विकास तर्फ			
१	प्रमख प्रशासकीय भवन निर्माण साझेदारी	२००००	
२	लमाएखोला फलेबास लिफ्ट सिंचाई योजना	३५००	
३	सुलीकोट विद्युत ट्रान्सफर्मर तथा थ्रीफेज लाईन विस्तार	५००	
४	लिमिठाना छाम्मी अर्चले शिरुवारी सडक साझेदारी (प्रदेश समपुरक)	६०००	
५	झकलक पानीटंकी प्रमुख प्रशासकीय भवन सडक साझेदारी संघीय समपुरक	६५००	
६	सडक बोर्ड साझेदारी	१५००	
७	झोलुंगे पुल निर्माण साझेदारी	६००	
८	आकस्मिक मर्मत	१५००	
९	स्काभेटर परिचालन, व्यवस्थापन तथा इन्धन	१००००	
१०	वडास्तरीय योजना सार्वजनिक निर्माण पुंजीगत ११ वडा	६६००	
११	वडास्तरीय योजना चालु प्रकृति ११ वडा	४४००	
१२	जग्गा व्यवस्थापन सार्वजनिक निर्माण वडा ४ ५ ६ ७	५००	
१३	फलेबास बृहद खानेपानी जग्गा विकास तथा व्यवस्थापन वडा न ४ ५ ६	१५००	
१४	शिशुकल्याण आ.वि. पूर्वाधार निर्माण	१०००	
गत आ.व.का योजना तथा तथा कार्यक्रम भुक्तानी		०	
१५	विद्यालय भवन निर्माण साझेदारी अन्नपूर्ण मा.वि.	८००	
१६	विद्यालय भवन निर्माण साझेदारी राम मा.वि..	८००	
१७	विद्यालय भवन निर्माण साझेदारी लिमिठाना मा.वि.	८००	
१८	विद्यालय भवन निर्माण साझेदारी शारदा मा.वि.	८००	
१९	झाक्रीथान सत्तल निर्माण	२००	
	पुर्वाधार जम्मा	६७५००	
सामाजिक विकास तर्फ			
शिक्षा विकास तर्फ			
१	त्रिभुवन वहुमुखि क्याम्पस संचालन अनुदान	५००	
२	अन्नपूर्ण वहुमुखि क्याम्पस संचालन अनुदान	५००	
३	पर्वत वहुमुखि क्याम्पस संचालन अनुदान	१२००	
४	वाल विकास केन्द्र स का तलव थप	४०४३	
५	विद्यालय कर्मचारी संचालन अनुदान	४०४४	
६	विद्यालय सहायक कर्मचारी संचालन अनुदान	१२७४	
७	विद्यालय संचालन अनुदान थापाठाना मा वि	५३८	
८	विद्यालय संचालन अनुदान लिमिठान मा वि	५३८	
९	सामुदायिक सिकाई केन्द्र संचालन अनुदान	७२८	
१०	अंग्रेजी पा पु १—५	१५००	
११	अंग्रेजी पा पु केजी	३००	
१३	मोति पुस्तकालय संचालन अनुदान	३००	
१४	युवा तथा खेलकुद	५००	
१५	स्थानिय सन्दर्भ पा पु लेखन , छपाई	१०००	
१६	शिक्षा तर्फको वाल मैत्री सूचक पुरा गराउन	३५०	
१७	विद्यालय वस संचालन भवानी विद्यापिठ र जनता मा वि	६००	
१८	उपलब्धी परीक्षा एवं कक्षा ८ परीक्षा संचालन	४००	
१९	सुत्केरी शिक्षकका सट्टा शिक्षक व्यवस्थापन	५००	
२०	शिक्षक तालिम , अनुगमन , लगायत शैैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धिका कार्यक्रम	१००	
२१	सामाजिक संग्राहलय स्थापना	५०	

२४	शिक्षक एवं प्रधानाध्यापकहरुको वैठक र खाजा खर्च स्टेशनरी	२००	
२५	बालि विज्ञान प्रविधिक शिक्षा माटेदेवल मा वि छात्रवृत्ति अनुदान	२००	
२६	विज्ञान छात्रावृत्ति भवानी विद्यापिठ मा वि	२००	
२७	नगर स्तरमा विद्यार्थी प्रतिभा पहिचान कार्यक्रम , विज्ञान सामग्री प्रर्दशनी , वतृत्वकला , हाजिरी जवाफ , निवन्ध प्रतियोगिता संचालन	३००	
२८	विभिन्न समिति वैठक	२००	
२९	लेखा व्यवस्थापन तालिम	२००	
३०	भाषा तथा संस्कृति संरक्षण	२००	
३१	राम मा वि शिक्षक व्यवस्थापन अनुदान	५००	
३२	जनता प्रा वि लिमिठाना सन्चालन अनुदान	३२५	
३३	शारदा प्रा वि भगरा बाल विकास सन्चालन अनुदान	२१०	
३४	शैक्षिक विकास साझेदारी (समाजकल्याण स्रोत विकास केन्द्रसँग फ न पा ३)	५००	
शिक्षा युवा तथा खेलकुद र संस्कृति संरक्षण तर्फको जम्मा		२२०००	
स्वास्थ्य			
१	आमा बा स्वास्थ्य कार्यक्रम (जेष्ठ नागरिकको घर घरमा स्वास्थ्यकर्मी)	३५०	
२	सुत्केरी प्रेषण कोष मार्फत निशुल्क एम्बुलेन्स सेवा	१००	
३	ल्याव सेवा तथा प्रसूति केन्द्र निरन्तता र व्यवस्थापन	२००	
४	आधारभूत स्वास्थ सेवाका औषधि खरिद	४१०	
५	महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयं सेविका प्रोत्साहन	५८२	
६	स्वास्थ्य चौकी संचालन तथा व्यावस्थापन	४००	
७	औषधि तथा स्वास्थ्य सामग्री ढुवानी	१००	
८	स्तन तथा पाठ्यघरको मुखको क्यान्सर स्क्रिनिङ क्याम्प तथा आङखस्ने समस्याको उपचार क्याम्प	४५२	
९	स्वास्थ्य आमा समूह सुदृढीककरण तथा पुर्ताजगीकरण	४००	
१०	बर्थिङ्ग सेन्टरहरू बाट घाउ चोटपटक लाग्दा निशुल्क टि.टि (टिटानस बिरूद्धको) खोप सेवा	१००	
११	ग्रामिण अल्ट्रासाउण्ड तथा साझेदार संस्थाहरुको लागत साझेदारीमा स्वास्थका विभिन्न क्रियाकलाप गर्ने	१५०	
१२	आकस्मीक तथा अत्यावस्यक औषधि र सामाग्री व्यवस्थापन	४४०	
१३	परिवार नियोजन र अन्य स्वास्थ्य सेवाका लागि स्वास्थ्यकर्मीलाई तालिम	१००	
१४	दातृ निकायको साझेदारीमाशंकरपोखरी स्वास्थ्य चौकीमा वर्थीङ सेन्टर स्तर उन्नती	११६	
१५	पर्वत अस्पतालको विशिष्टिकृत सेवामा फलेवास नगरपालिकाको योगदान	१५०	
१६	धुलिखेल स्वास्थ्य केन्द्रलाई ल्याव सामाग्री खरिद	३५०	
	स्वास्थ्य तर्फको जम्मा	४४००	
महिला तथा बालबालिका लगायत समावेशीकरण र न्यायीक समिति			
१	महिला सशक्तिकरणा तथा क्षमता विकास	२००	
२	महिला आयआर्जन सहयोग कार्यक्रम	२००	
३	अपागंता परिचय पत्र वितरण	२००	
४	अपागंता भएका व्यक्तिहरुको सहायक सामाग्री वितरण	४००	
५	अपागंता आयआर्जन तथा छात्रावृत्ति कार्यक्रम	२००	
६	अपागंता भएका व्यक्तिहरुको तथ्यांक अद्यावधिक	१००	
७	ज्येष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम	१००	
८	ज्येष्ठ नागरिक परिचयपत्र वितरण तथ्यांक अद्यावधिक	५०	
९	दिवसिय कार्यक्रमहरु	१००	
१०	लैगिक हिंसा विरुद्धको अभियान कार्यक्रम	१५०	
११	असहाय ज्येष्ठ नागरिक तथा अभिभावक विहिन बालबालिका संरक्षण कार्यक्रम	१५०	
१२	बालविवाह तथा अन्य सामाजिक कुरीति विरुध सचेतनामुलक कार्यक्रम (नाटक प्रर्दशन लगायतका अन्य कार्यक्रम)	२००	
१३	लैगिंक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण	१००	

१४	बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वयनका लागि नगरस्तरिय समिति गठन, अभिमुखिकरण तथा बैठक व्यवस्थापन	२००	
१५	बालबालिकाको स्थितिपत्रका लागि तथ्यांक संकलन अभिमुखिकरण, संकलन तथा प्रकाशन	३००	
१६	बालमैत्री स्थानीय शासन वडा स्तरीय समिति गठन, बैठक, अभिमुखिकरण, बालक्लव गठन	२५०	
१७	न्यायिक समिति बैठक, क्षमता विकास, तथा मेलमिलाप केन्द्र व्यवस्थापन	२५०	
१८	मेलमिलापकर्ता पुनर्ताजगी तालिम	२००	
१९	कानुनी परामर्श तथा समन्वय तथा सहजीकरण	१५०	
	महिला तथा बालबालिका लगायत समावेशीकरण र न्यायीक समिति	३५००	
दलित महिला विपन्न र युवा लक्षित कार्यक्रम मागमा आधारित			
१	मागमा आधारित महिला सीप विकास, आयआर्जन तथा असहाय महिला संरक्षण कार्यक्रम	११००	
२	मागमा आधारित महिला (दलित, एकल महिला) सशक्तिकरणा तथा क्षमता विकास	६००	
३	मागमा आधारित विपन्न आयआर्जन, दलित सशक्तिकरण तथा युवा लक्षित कार्यक्रम	८००	
	दलित विपन्न युवा लक्षित कार्यक्रम मागमा आधारित	२५००	
पन्जीकरण र सामाजिक सुरक्षा तर्फ			
१	विदुर पुरुष तथा एकल महिला सामाजिक संरक्षण प्रोत्साहन भत्ता	१२००	
२	वित्तिय साक्षरता कार्यक्रम	२००	
३	घटना दर्ता अभियान	१००	
४	(सफ्टवयर सम्वन्धी)पुर्नताजगी तालिम,अनुगमन समन्वय समिति वैठक	१००	
पन्जीकरण र सामाजिक सुरक्षा तर्फको जम्मा		१६००	
श्रमिक कल्याण कोष			
१	श्रमिक कल्याण कोष सन्चालन तथा व्यवस्थापन	७०००	
	श्रमिक कल्याण कोष तर्फको जम्मा	७०००	
	सामाजिक विकास समिति तर्फको कुल जम्मा	४१०००	
आर्थिक विकास तर्फ			
कृषि विकास			
१	एक गाँउ एक प्राविधिक तलव व्यबस्थापन	८००	
२	आर्थिक विकास कृषि,पशु उद्योग प्रोफाइल तयार तथा सम्भाव्यता अध्ययन	२००	
३	बिभिन्न दिवस मनाउन तथा उत्कृस्ट कृषक सम्मान	१००	
४	एक टोल एक नर्सरी कार्यक्रम	५००	
५	प्रमाणपत्र छपाई फर्म दर्ता नविकरण खर्च	५०	
६	नतिजा प्रदशन तथा तरिका प्रदशन कार्यक्रम	१००	
७	आर्थिक विकास समिति संचालन तथा व्यबस्थापन खर्च	१००	
८	आकस्मिक वाली संरक्षण कार्यक्रम	२००	
९	टनेल हाम्रो उत्पादन तपाइँको कार्यक्रम	३००	
१०	कृषि विमा अभिमुखीकरण कार्यक्रम	१००	
११	कृषि यान्त्रिकिकरण तथा आधुनिकीकरण	४५०	
१२	विरुवा हाम्रो फल तपाईको कार्यक्रम	३००	
१३	सूर्यमुखी खेति प्रवद्धन कार्यक्रम	१००	
१४	समूह सहकारीमा कृषि प्राविधिक	१००	
१५	कृषक समूह,सहकारी, गैसस र संजाल साझेदारी, नगर भित्र बिउ,मल दाना तथा कृषि र पशु उपजका सामाग्री संजाल र सहकारी तथा समूहलाई ढुवानीमा अनुदान	५००	
	कृषि तर्फको जम्मा	३९००	
पशु विकास			
१	एकगाउँ एक प्राविधिक तलव भत्ता	९००	
२	प्रतिफलमा आधारित अनुदान	२०००	रु ३।५ प्रति लि
३	पशु स्वास्थ तथा प्रयोगशाला सेवा	५००	
४	लम्पी स्किन तथा महामारी जन्य रोग नियन्त्रण	५००	औषधि खरिद

५	स्थलगत थुनेलो रोग नियन्त्रण	३००	
६	स्वच्छ पशु उत्पादन सचेतना कार्यक्रम	२००	
७	प्राकृतिक नश्ल सुधार कार्यक्रम	२००	
८	पशु विमा सचेतना तथा प्रोत्साहन कार्यक्रम	४००	
९	गाईभैसी जन्मदर्ता सहित सुत्केरी स्याहार कार्यक्रम	२००	
१०	मागमा आधारित पशुपंक्षी तथा ,मत्स्य विकास कार्यक्रम	२००	
११	पशुवस्तु मूल्य शृंखला साझेदारी कार्यक्रम	०	
पशु विकास तर्फको जम्मा		५४००	
पर्यटन			
१	मनमोहन शान्ति बाटिका पुर्वाधार निर्माण पर्यटन उपज साझेदारी	१००००	
	पर्यटन तर्फको जम्मा	१००००	
सहकारी राजस्व उधोग लगायत			
१	सहकारीको अनुगमन, सहकारी सम्बन्धि बिभिन्न तालिम, अन्तरक्रिया, अभिमुखीकरण कार्यक्रम र सहकारी दिवस	३००	
२	राजस्व अनलाइन प्रणाली व्यवस्थापन, कर सचेतना र राजस्व वडा कार्यालय अनुगमन	३००	
३	राजस्वका विजक, रसिद फाराम अभिलेख खाता छपाई विवध	१५०	
४	उद्योग व्यवसाय दर्ता शिविर संचालन, भूउपयोग वर्गीकरण कार्यक्रम र बजार अनुगमन कार्यक्रम र उद्योग दिवस	२५०	
५	लघु उद्यम सहजकर्ता तलव भत्ता र लघुउद्यम प्रवद्धन कार्यक्रम	१०००	
सहकारी राजस्व र उधोग तर्फको जम्मा		२०००	
आर्थिक विकास तर्फको कुल जम्मा		२१३००	
वन वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन तर्फ			
१	मौसमजन्य आगोलागीजन्य बिपदबाट क्षतिग्रस्त निजी आवास निर्माण साझेदारी	४०००	
२	बिपद ब्यवस्थापन कोष	२०००	
३	क्लिन ग्रीन फलेवास सामाजिक परिचालन तथा ब्यवस्थापन	२८००	
४	बिपद ब्यवस्थापन समिति बैठक भत्ता र खाजा खर्च, बिपद सम्बन्धि अनुगमन कार्यक्रम, तालिम,अन्तरक्रिया,अभिमुखीकरण, फोहोरमैला ब्यबस्थापन तथा सरसफाई सम्बन्धि बिबिध कार्यक्रम, बिपद प्रतिकार्य, बाताबरण सम्बन्धि बिभिन्न दिवस, समारोह	६५०	
५	बिपद ब्यवस्थापन सामाग्री खरिद गरि वडा कार्यालयमा बितरण गर्ने	२५०	
वन वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन तर्फ		९७००	
सुशासन तथा संस्थागत विकास तर्फ			
१	लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशी विकास नीति तथा प्रकृयाको विषयमा जनप्रतिनिधिहरु तथा कर्मचारीहरुको क्षमता विकासको लागि तालिम ।	२००	
२	बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति तथा विषयगत कार्य समूहका पदाधिकारीलाई वार्षिक योजना र वजेट तर्जुमा सम्वन्धी तालिम प्रदान गर्ने ।	१००	
३	प्राविधिक जनशक्तिलाई वातावरण, जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी तालिम	१००	
४	राजश्व तथा आर्थिक प्रशासनमा कार्यरत कर्मचारीहरु ९वडा समेत० लाई राजश्व परिचालन सम्बन्धी तालिम प्रदान गर्ने ।	१००	
५	कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिहरुलाई आचार संहिता वारेमा अभिमुखीकरण	१००	
६	वडा स्तरमा फोहोर मैला व्यवस्थापन कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	५००	
७	कर्मचारी तथा वडा अध्यक्षहरुलाई सफल कार्यक्रमहरु अध्ययन तथा अवलोकनको लागि भ्रमणको व्यवस्था गर्ने ।	०	
८	जनप्रतिनिधी र वडाका कर्मचारीहरुलाई द्वन्द व्यवस्थापन तालिम	१००	
९	वार्षिक योजना तथा वजेट तर्जुमा र कार्यान्वयन मार्ग दर्शन सम्बन्धमा शाखा प्रमुखहरुलाई अभिमुखीकण गर्ने ।	१००	
१०	नगरका प्राविधिक कर्मचारीहरुलाई जोखिम संवेदनशील भू(उपयोग योजना तर्जुमा सम्बन्धी तालिम प्रदान गर्ने ।	१००	
११	नगरपालिकाका प्राविधिक कर्मचारीहरु तथा परामर्शदाताहरुलाई राष्ट्रिय भवन संहिता सम्बन्धी तालिम प्रदान गर्ने ।	१००	

१२	आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तर्जुमा	१००	
१३	सूचना प्रविधि अधिकृत, एमआइएस अपरेटर, फिल्ड सहायक संघिय कर्मचारी साझेदारी	६००	
१४	भित्ते पात्रो प्रकाशन	३००	
१५	नगरको वार्षिक योजना किताव तयारी तथा प्रकाशन	३००	
१६	अहिंसावादी रेडियोबाट कार्यक्रम प्रसारण	१५०	
१७	प्रगति प्रस्तुतीकरण तथा समिक्षा कार्यक्रम	१००	
१८	विकास सम्वाद तथा सार्वजनिक सुनुवाइ उस तालिम सामाजिक परीक्षण कार्यक्रम	२००	
१९	वडा कार्यालय समग्र कार्य सम्पादन अनुगमन एव निरिक्षण	१००	
२०	योजना तर्जुमा बैठक	२००	
२१	जग्गा कित्ताकाट र जग्गा वर्गिकरण जग्गा व्यवस्थापन	९००	
२२	सूचना तथा सन्चार र पत्रपत्रीका	१००	
२३	पत्रकार महासंघ	७००	
२४	संस्थागत सहयोग तथा सुरक्षा वयवस्थापन	२५०	
	सस्थागत तथा शुसासन तर्फको जम्मा	५५००	
विविध कार्यक्रम तथा योजना साझेदारी			
१	कृषि र पशूबस्तुको मुल्य श्रृखला परियोजना (महिलासग उपमेयर कार्यक्रम) मा साझेदारी	३०००	
२	लम्पी स्कीन रोग लगायत महामारी जन्य रोगबाट पिडितलाइ राहत	१०००	
३	फर्निचर निर्माण तथा भवन मर्मत	१०००	
४	कक्षा ६ का विद्यार्थी दीवा खाजा ब्यवस्थापन	९००	
	जम्मा	५९००	
गत आ व मा सृजना भएको दायित्व एव भुक्तानी दिन बाकी योजना तथा कार्यक्रम			
१	लिमिठाना मा वि फर्निचर र फर्निसीग सामाग्री खरिद भुक्तानी	१००	
२	ह्युमपाइप खरिद भुक्तानी	२३६।१७०	
३	नश्ल सुधारका लागि उन्नत बोका रागा र पशुपन्छी जन्य उत्पादनमा आत्मनिर्भर	५००	
४	आर्थिक विकास शाखा बैठक खाजा खर्च भुक्तानी र कार्यालय विविध खर्च भुक्तानी	२०३।८००	
५	जनप्रीय टोल खेलमैदान घेराबार निर्माण समितिलाइ भुक्तानी	१००	
६	गहते अम्बोट आ वि भौतिक पुर्वाधार निर्माण समितिलाइ भुक्तानी	९७।९९६	
७	इन्धन विल ढवानी खर्च तथा स्काभेटर र ब्याकहू लोडर चालक सहचालक भत्ता भुक्तानी	८५०।४३०	
८	डायरी छपाइ खर्च भुक्तानी	४२७।७०५	
९	प्रविधि हस्तान्तरणको सीलाइ मेशीन हस्तान्तरणको भुक्तानी	३२।८००	
१०	विरुवा हाम्रो फल तपाइको कार्यक्रमको खर्च भुक्तानी	३९१।२४०	
११	लिमिठाना अर्चले शिरुवारी थापाठाना सडकको भुक्तानी	१३३७४।४६५	
१२	पोलिथीन पाइप र ग्याविन जाली खरिदको भुक्तानी	४९६।८९५	
१३	विभिन्न सघ सस्था सस्थागत सहयोग	१००	
१४	घरभाडा भुक्तानी	१५८।४००	
१५	लम्पी स्कीन रोग उपचार खर्च भुक्तानी	९१।९०९	
१६	पशुघास विरुवा सेट खरिद वापतको खर्च भुक्तानी	६५	
	जम्मा	१७२२६।८१०	
कार्यालय सन्चालन तथा प्रशासनिक एवं साधारण खर्च			
कार्यालयको कोड : ८०४४२४०२३००			
२०८०।८१ को चालु तर्फको बजेट बिनियोजन			
८०४४२४०२१०१ फलेवास नगरपालिका			
संकेत	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	बजेट रु हजारमा	खर्च शीर्षक
१	पारिश्रमिक कर्मचारी	२९०००	२१११
२	पारिश्रमिक पदाधिकारी	१३०००	२१११२
३	पोशाक	५००	२११२१
४	औषधीउपचार खर्च	२००	२११२३
५	स्थानीय भत्ता	५५०	२११३१
६	महंगी भत्ता	१०८०	२११३२
७	कर्मचारीको बैठक भत्ता	६००	२११३४
८	कर्मचारी प्रोत्साहन तथा पुरस्कार	१५००	२११३५
९	पदाधिकारीअन्य सुबिधा/पदाधिकारीको बीमा	५८०	२११४२

१०	भ्रमण खर्च पदाधीकारी	५००	२११४२
११	कार्यपालिका वैठक खर्च	७००	२११४२
१२	अनुगमन तथा मूल्यांकन खर्च पदाधीकारी	६००	२११४२
१३	कर्मचारी कल्याण कोष	४७५	२१२१४
१४	पानी तथा बिजुली	३००	२२१११
१५	संचार महसुल	२००	२२११२
१६	सार्वजनिक उपयोगिताको सेवा खर्च	५००	२२११३
१७	इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)	२२००	२२२१२
१८	सवारी साधन तथा मेशिनरी औजार मर्मत	२०००	२२२१३
१९	बिमा तथा नवीकरण खर्च	८००	२२२१४
२०	अन्य मर्मत वडा तथा विषयगत शाखा	३००	२२२२१
२१	मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री	१५००	२२३११
२२	पुस्तक तथा सामग्री खर्च	२००	२२३१३
२३	कर्मचारी अवकाश कोष	४००	२२३१३
२४	इन्धन - अन्य प्रयोजन	१००	२२३१४
२५	पत्रपत्रिका छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च	७००	२२३१५
२६	कार्यालय सम्बन्धी छपाइ	३००	२२३१५
२७	वडा कार्यालय संचालन र बैठक खर्च	६५००	२२३१९
२८	सेवा र परामर्श खर्च	३००	२२४११
२९	सूचना प्रणाली तथा सफ्टवेयर संचालन खर्च	४००	२२४१२
३०	करार सेवा शुल्क	१६०००	२२४१३
३१	अन्य सेवा शुल्क	१००	२२४१९
३२	विषयगत समिति व्यवस्थापन खर्च	७००	२२५२९
३३	विविध कार्यक्रम खर्च	७००	२२५२९
३४	अनुगमन मूल्यांकन खर्च	६००	२२६११
३५	भ्रमण खर्च	१८००	२२६१२
३६	कर्मचारी सरुवा भ्रमण खर्च	२००	२२६१९
३७	विविध खर्च	१५००	२२७११
३८	सचिवालय व्यवस्थापन	७००	२२७११
३९	अतिथि सत्कार	१०००	२२७११
४०	सभा सञ्चालन खर्च	८००	२२७२१
४१	घरभाडा	१०००	२८१४२
४२	सवारी साधन तथा मेशिनर औजार भाडा	३००	२८१४३
	कुल बजेट	९१३८५	
सन्चालन पूंजीगत			
१	सवारी साधन	२०००	
२	फर्निचर तथा फिक्चर्स	२०००	
३	मेशिनरी औजार जडान	७००	
	जम्मा	४७००	
	साधारण तथा सञ्चालन पूजीगत तर्फको जम्मा	९६०८५	
विषयगत क्षेत्र र कार्यालय सञ्चालन तथा दायित्व र विविध साझेदारी तर्फको जम्मा बजेट			
१	पुर्वाधार जम्मा	६७५००	
२	सामाजिक विकास समिति तर्फको कुल जम्मा	४१०००	
३	आर्थिक विकास तर्फको कुल जम्मा	२१३००	
४	वन वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन तर्फ	९७००	
५	सुशासन तथा संस्थागत विकास तर्फको	५५००	
६	कार्यालय सन्चालन तथा प्रशासनिक एवं साधारण खर्च	९१३८५	
७	सन्चालन पूंजीगत	४७००	
८	गत आ व मा भुक्तानी गर्न बाकी दायित्व सृजना भएको रकम रु	१७२२६।८१०	
९	विविध कार्यक्रम तथा योजना साझेदारी	५९००	
	कार्यालय तर्फको कुल जम्मा	२६४२११।८१०	
विषयगत क्षेत्र र कार्यालय सञ्चालन तथा दायित्व र विविध साझेदारी तर्फको जम्मा बजेट		२६४२११।८१०	

अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण तर्फको कार्यक्रम		आ व ०८०।८१	
क्र स	कार्यक्रमको नाम	बजेट हजारमा	कैफियत
१	समानिकरण अनुदान	९८७००	
१.१	समानिकरण-न्युनतम अनुदान	३२५००	
१.२	समानिकरण-सुत्रमा आधारित अनुदान	६१७००	
१.३	समानिकरण-कार्यसम्पादनमा आधारित अनुदान	४५००	
२	सशर्त अनुदान (चालु)	३६१०००	
३	शशर्त पूंजीगत बजेट	२३८००	
४	विशेष अनुदान (पुँजीगत)	१६०००	
५	समपुरक अनुदान (पुँजीगत)	६५००	
	कुल बजेट	**५०६०००**	
	शशर्त कार्यक्रमको विस्तृत विवरण	**४०७३००**	
सशर्त अनुदान (चालु)		३६१०००	
१	कृषि विभाग	४३००	
१.	कृषि स्नातक करार	५२५	
२.	साना सिंचाई प्रवर्द्धन कार्यक्रम	८००	
३.	फलफूल प्रवर्द्धन कार्यक्रम	१०००	
४	बीउ विजन उत्पादन, आपूर्ति तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम	१४७५	
४.१	उन्नत बीउ वितरकलाई प्रोत्साहन अनुदान	१००	
४.२	सूचना प्रकाशन तथा उन्नत बीउ उपयोग अनुगमन निरीक्षण	१५०	
४.३	खाद्यान्न बालीको उन्नत बीउ उपयोगमा अनुदान(धान,गहुँ,मकै)	१२२५	
५.	रैथाने बाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम	५००	
४	कृषि विकास रणनीति अनुगमन तथा समन्वय कार्यक्रम	२२००	
४.१	कृषि तथा पशु सेवाका एक गाँउ एक प्राविधिकहरुको तलव भत्ता	१८५१	
४.२	किसान सूचीकरण कार्यक्रम	२४९	
४.३	कृषि, पशुपन्छी तथा मत्स्य तथ्याकं अध्यावधिक कार्यक्रम	१००	
५	प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकिकरण परियोजना	१०००	
५.१	आ.व. ०७९/८० मा स्थापना भएको धानबाली पकेट विकास कार्यक्रमको निरन्तरता	४९८	
५.२	आ.व. ०७९/८० मा स्थापना भएको तरकारी बाली पकेट विकास कार्यक्रमको निरन्तरता	५०२	
६	पशु सेवा विभाग	१७००	
६.१	इपिडेमियोलोजिकल रिपोर्टिङ्ग	१२	
६.२	हरियो घाँस विस्तार कार्याक्रम	८३८	
६.३	महामरी/आकास्मिक रोग नियन्त्रण कार्यक्रम	१००	
६.४	आधारभूत प्रयोगशाला कार्यक्रम	६००	
६.५	कृत्रिम गर्भाधान मिसन कार्यक्रम	१५०	
७.	सबैका लागि शिक्षा- आधारभूत तह	१६९८००	
७.१	आधारभूत तहका स्वीकृत दरवन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षकका लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद अन्तरगतका शिक्षक/कर्मचारीहरु समेत)	१६९८००	

८	माध्यामिक तह	६२८००	
८.१	माध्यमिक तहका स्वीकृत दरवन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षक लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद अन्तरगतका शिक्षक/कर्मचारी,प्राविधिक धारका प्रशिक्षक समेत)	६२८००	
९	विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना-(प्रदेश तथा स्थानीय तहका लागि)	५१०००	
९.१	प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरुको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यबस्थापन अनुदान	११४८३	
९.२	प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरुको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यबस्थापन अनुदान	२०६८	
९.३	प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरुको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यबस्थापन अनुदान	३५४३	
९.४	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरुका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान	६०४	
९.५	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरुका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान	३५१	
९.६	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरुका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान	१९४७	
९.७	तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	४८२९	
९.८	तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	८७२	
९.९	तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	१५००	
९.१०	विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	७३३	
९.११	विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	४२६	
९.१२	विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	२३५८	
९.१३	शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परम्परागत विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	४१७	
९.१४	शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परम्परागत विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	२४२	
९.१५	शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परम्परागत विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	१३४१	
९.१६	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	२११४	
९.१७	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	१२२९	
९.१८	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	६८०७	
९.१९	सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरुलाई निशुल्क स्यानिटरी प्याड ब्यवस्थापन	१४५	
९.२०	सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरुलाई निशुल्क स्यानिटरी प्याड ब्यवस्थापन	२५०	
९.२१	सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरुलाई निशुल्क स्यानिटरी प्याड ब्यवस्थापन	८०६	
९.२२	शैक्षिक सुशासनका लागि सस्थागत क्षमता विकास, विद्यार्थी परीक्षण मुल्याङ्कन, शिक्षक मेन्टरिङ तथा विद्यालय सुपरिवेक्षण	२५६	
९.२३	शैक्षिक सुशासनका लागि सस्थागत क्षमता विकास, विद्यार्थी परीक्षण मुल्याङ्कन, शिक्षक मेन्टरिङ तथा विद्यालय सुपरिवेक्षण	८२३	
९.२४	शैक्षिक सुशासनका लागि सस्थागत क्षमता विकास, विद्यार्थी परीक्षण मुल्याङ्कन, शिक्षक मेन्टरिङ तथा विद्यालय सुपरिवेक्षण	१४९	
९.२५	माध्यमिक तह कक्षा (९-१०) मा अंग्रेजी,गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	२३७	
९.२६	माध्यमिक तह कक्षा (९-१०) मा अंग्रेजी,गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	१३८	
९.२७	माध्यमिक तह कक्षा (९-१०) मा अंग्रेजी,गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	७६१	

९.२८	आधारमुत तह कक्षा (६-८) मा अंग्रेजी,गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	२८२	
९.२९	आधारमुत तह कक्षा (६-८) मा अंग्रेजी,गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	१६४	
९.३०	आधारमुत तह कक्षा (६-८) मा अंग्रेजी,गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	९०८	
९.३१	कोभिड-१९ बाट पुगेको शैक्षिक क्षतिको परिपुरण तथा अन्य विपदको समयमा सिकाइ निरन्तरताका लागि कार्यक्रम	६१	
९.३२	कोभिड-१९ बाट पुगेको शैक्षिक क्षतिको परिपुरण तथा अन्य विपदको समयमा सिकाइ निरन्तरताका लागि कार्यक्रम	३३५	
९.३३	कोभिड-१९ बाट पुगेको शैक्षिक क्षतिको परिपुरण तथा अन्य विपदको समयमा सिकाइ निरन्तरताका लागि कार्यक्रम	१०४	
९.३४	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा सिकाइ सामग्री तथा डिजिटल सिकाइ समाग्री व्यवस्थाका लागि विद्यालयलाइ अनुदान	३७४	
९.३५	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा सिकाइ सामग्री तथा डिजिटल सिकाइ समाग्री व्यवस्थाका लागि विद्यालयलाइ अनुदान	२१८	
९.३६	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा सिकाइ सामग्री तथा डिजिटल सिकाइ समाग्री व्यवस्थाका लागि विद्यालयलाइ अनुदान	१२०४	
९.३७	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुका लागि छात्रबृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	५९८	
९.३८	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुका लागि छात्रबृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	१८६	
९.३९	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुका लागि छात्रबृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	१३७	
१०	राष्ट्रिय खेलकुद परिषद्	१००	
१०.१	राष्ट्रपति रनिङ्ग सिल्ड प्रतियोगिता (स्थानीय तहस्तरीय)	१००	
११	राष्ट्रिय युवा परिषद्	१०००	
११.१	युवा क्लव गठन तथा नमुना संसद अभ्यास कार्यक्रम	४५०	
११.२	युवा स्वयंसेवक विकास र परिचालन	३००	
११.३	युवा मैत्री स्थानीय शसनकालागि युवाका मुद्दामा बहस पैरवी कार्यक्रम	२५०	
१२.	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभाग	६००	
१२.१	मसलन्द सामान खरिद (सेवा केन्द्र सञ्चालानार्थ)	५०	
१२.२	एम. आई. एस. अपरेटर र फिल्ड सहायक पारिश्रमिक, चाडपर्व खर्त तथा पोशाक खर्च	४५०	
१२.३	एम. आई. एस. अपरेटर र फिल्ड सहायक देनिक भ्रमण भत्ता/यातायात खर्च/ईन्धन	५०	
१२.४	अन्य विविध खर्च - आयोजना, सामाजिक सुरक्षा तथा घटना दर्ता सम्बन्धी विभिन्न बैंठकको चियापान लगायतको खर्च	५०	
१३.	प्राथमिक स्वास्थ्य सेवा	४८२००	
१३.१	स्थानीय तहका स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य चौकी, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, अस्पताल तथा आयुर्वेद औषधालयहरुमा कार्यरत स्थायी कर्मचारीहरुको स्वीकृत दरवन्दी अनुसारको तलव, महगी भत्ता र पोषाक भत्ता	४८२००	
१४.	परिवार कल्याण कार्यक्रम	३८००	
१४.१	प्रजनन् रुग्णता स्वास्थ्य सेवा	१२८	
१४.२	स्थानिय तह तर्फ मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम अन्तर्गत आमा सुरक्षा, गर्भवती उत्प्रेरणा सेवा, रक्तसंचार, न्यानो झोला, निशुल्क गर्भपतन र नवजात शिशुको निशुल्क उपचार कार्यक्रम	७२०	
१४.३	परिवार योजना सेवा	१६३	

१४.४	किशोरकिशोरी स्वास्थ्य सेवा	११६	
१४.५	स्थानीय तहको साझेदारीमा कोभिड १९ विरुद्ध खोप अभियान तथा बुस्टर खोप समेत संचालनको पालिका/वडा बाट खोप केन्द्र स्तरमा सुपरिवेक्षण तथा दादुरा रुबेला खोप अभियान संचालन एवं ब्यबस्थापनको लागि पालिका तथा वडा खोप समितिको अभिमुखीकरण र योजना गोष्ठी)	२८६	
१४.६	नियमित खोप सुदृढीकरण, पूर्ण खोप सुनिश्चतता र दीगोपना, एफ. आई.पी.भी. खोप अभियान, खोपबाट वचाउन सकिने रोगहरुको निगरानी, नमुना संकलन तथा ब्यबस्थापन, सरसफाई प्रबद्र्धन कार्यक्रमको समिक्षा र सुक्ष्मयोजना अद्यावधिकको लागि १ दिने गोष्ठी, पूर्ण खोप वडा, पालिका सुनिश्चितताको लागि खोप समन्वय समिती तथा जनप्रतिनिधिहरुको अभिमुखिकरण, वडामा घरधुरी सर्वेक्षण, वडा भेरिफिकेसन, अनुगमन तथा प्रमाणीकरणको लागि व्यवस्थापन खर्च	३३८	
१४.७	स्थानिय तह मार्फत मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम सन्चालन	१५४६	
१४.८	पोषण विशेष कार्यक्रम	५०३	
१५.	महामारी रोग नियन्त्रण कार्यक्रम	१००	
१५.१	जुनोटिक रोगहरु, AMR सम्बन्धी पैरवी तथा अभिमुखिकरण, AMR Day, Rabies Day	१६	
१५.२	डेंगु लगायतका किटजन्य रोगहरूको नियन्त्रणका लागि लामखुट्टेको वासस्थान खोजी गरी लार्भा नष्ट गर्ने, बिद्यालय शिक्षा कार्यक्रम, अभियान संचालन गर्ने तथा सरोकारवालाहरूसंग अभिमुखिकरण गर्ने र किटजन्य रोग नियन्त्रण कार्यक्रमको डाटा भेरिफिकेशन	८४	
१६.	नर्सिङ तथा सामाजकि सुरक्षा सेवा र्कायक्रम	२१००	
१६.१	राष्ट्रिय महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका कार्यक्रम (पोशाक प्रोत्साहन, यातायात खर्च र दिवस मनाउने खर्च समेत)	२१००	
१७.	उपचारात्मक सेवा कार्यक्रम	१७००	
१७.१	आधारभूत तथा आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाको लागि औषधि खरिद	१५८७	
१७.२	स्वास्थ्य चौकी (आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र) को न्युनतम सेवा मापदण्ड कार्यक्रम (अभिमुखीकरण, समिक्षा, फलो अप , अनुगमन तथा सुदृधिकरण समेत)	११३	
१८.	स्वास्थ्य ब्यवस्थापन कार्यक्रम	३००	
१८.१	पालिका स्तरमा स्वास्थ्य संस्थाहरुको मासिक बैठक, स्वास्थ्य कार्यक्रमहरुको डाटा भेरिफिकेशन एवं गुणस्तर सुधार साथै अर्धबार्षिक एवं बार्षिक समिक्षा	३००	
१९.	आयुर्वेद सेवा कार्यक्रम	६००	
१९.१	आयुर्वेद सेवा कार्यक्रम (आयुर्वेद औषधालय)	६००	
२०.	क्षयरोग नियन्त्रण	३००	
२०.१	आकस्मिक अवस्थामा औसधि एवं ल्याब सामाग्री ढुवानी, रेकर्डिङ तथा रिपोर्टिङका लागि फर्म फरमेट छपाइ, ई-टि.बि रजिस्टरअध्यावधिक, विश्व क्षयरोग दिवस सम्बन्धी कार्यक्रम, स्थलगत अनुशिक्षण तथा सुपरिवेक्षण, क्षयरोगका कार्यक्रमको अर्ध बार्षिक समिक्षा तथा कोहर्ट विश्लेषण	१७४	
२०.२	समुदायलाई क्षयरोग सम्बन्धी अभिमुखिकरण एवम् घरदैलो क्षयरोग खोजपडताल कार्यक्रम। क्षयरोगका जोखिम समुह तथा स्वास्थ सेवाको पहुच कम भएका समुदायमा सकृय क्षयरोग खोजपडताल कार्यक्रम। घरपरिवारका सदस्यहरूको सम्पर्क परिक्षण, एवं पाँच वर्ष मुनिका बालबालिमा क्षयरोग रोकथाम सम्बन्धी टी.पि.टी. कार्यक्रम।	१२६	
२१.	बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रम	३००	
२१.१	पोषण संवेदनशील (खानेपानी तथा सरसफाइ, कृषि, पशुसेवा, महिला तथा बालबालिका, शिक्षा र शासकीय प्रवन्ध) क्षेत्रका कार्यक्रमहरू सञ्चानल)	१५०	
२१.२	पोपण विशेष (स्वास्थ्य) क्षेत्रका कार्यक्रम सञ्चालन	१५०	
२२.	युवा रोजगारीका लागि रुपान्तरण पहल परियोजना	४०००	

२२.१	रोजगार सेवा केन्द्रको लागी मसलन्द खर्च	७८	
२२.२	रोजगार सहायकको तलब	४५२	
२२.३	रोजगार सहायको स्थानीय भत्ता	९३	
२२.४	रोजगार सहायकको पोशाक भत्ता	१०	
२२.५	प्राविधिक सहायकको पोसाक	१०	
२२.६	प्राविधिक सहायकको तलव	४५२	
२२.७	प्राविधिक सहायकको स्थानीय भत्ता	९३	
२२.८	श्रमको सम्मान राष्ट्रको अभियान सम्बन्धी क्रियाकलाप संचालन	६०	
२२.९	स्थानीय तहको रोजगार रणनीति तर्जुमा/अध्यावधिक/कार्यान्वयन	५०	
२२.१०	रोजगार संवाद मञ्चको सञ्चालन	३०	
२२.११	रोजगारी सृजना (आई.डि.ए.)	२५६०	
२२.१२	सञ्चालित रोजगार आयोजनाहरुको अनुगमन/निरिक्षण	८८	
२२.१३	अन्य विविध खर्च (चिया, पानि लगायत अन्य विविध)	२४	
२३.	प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम	३६००	
२३.१	रोजगार संयोजकको तलव	५६८	
२३.२	रोजगार संयोजकको स्थानीय भत्ता	१४२	
२३.३	रोजगार संयोजकको पोसाक	१०	
२३.४	रोजगारी सृजना (नेपाल सरकार)	२८८०	
२४.	लघु उद्‌यम विकास कार्यक्रम	१३००	
२४.१	सम्भाव्य उत्पादनको उत्पादकत्व र बजार प्रतिस्पर्धा बृद्‌धि गर्नका लागि कम्तिमा ५ जनाको समुहमा प्रबिधि हस्तान्तरण	१४०	
२४.२	गरिबी निवारणका लागि लघु उद्‌यम विकास कार्यक्रम संचालन निर्देशिका, २०७७ बमोजिम उद्‌यमीको स्तरोन्नती (आवश्यकता पहिचानका आधारमा पुनर्ताजगी र एडभान्स सीप विकास तालिम कार्यक्रम)	२४०	
२४.३	गरिबी निवारणका लागि लघु उद्‌यम विकास कार्यक्रम संचालन निर्देशिका, २०७७ बमोजिम लघु उद्‌यम विकास मोडेलमा नयाँ लघु उद्‌यमी सिर्जना गर्ने	९२०	
२५.	गरिब घर परिवार पहिचान तथा परिचय पत्र वितरण कार्यक्रम (गरिव लक्षित विशेष कार्यक्र	२००	
२६.	गुनासो सुनुवाइ कार्यक्रम	२००	
३	शशर्त पूंजीगत बजेट	२३८००	
१.	आवास व्यवस्था कार्यक्रम	३८००	
१.१	सुरक्षित नागरिक आवास कार्यक्रम - ४२४ वटा (क्रमागत)	३८००	
२.	बस्ती विकास कार्यक्रम	७०००	
२.१	पर्वत जिल्लाको फलेवास न. पा. वडा नं. ३ अन्तर्गत सहिदचोक, राम्चे, भलपोखरी चुचुनेदेउराली सडक कालोपत्रे	४०००	
२.२	पर्वत जिल्लाको फलेवास न. पा. वडा नं. २ र ३ अन्तर्गत शंकरपोखरी, मैदान, मेलपोखरी, हटिया सडक कालोपत्रे	१०००	
२.३	पर्वत जिल्ला फलेबास न.पा. श्रीसुवा-ढिक मुखियायर चुरी शंकरपोखरी सडक स्तरोन्नति	२०००	
३.	राष्ट्रिय ग्रामीण तथा नवीकरणीय उर्जा कार्यक्रम	८००	
३.१	नवीकरणीय ऊर्जा प्रवधि जडान (वायोग्याँस/विद्‌युतीय चुलो/सुधारिएको चुलो/सौर्य ऊर्जा)	८००	

४.	शहरी शासकीय क्षमता विकास कार्यक्रम	४०००	
४.१	Community Development Program अन्तर्गत यूवा केन्द्रीत Digital Library, हाटबजार सुधार, सार्वजनिक शौचालय, सामुदायिक बसपार्क सुधार, पार्क निर्माण, पार्क निर्माण, सडक संरचना निर्माण, ढल निर्माण, फोहरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य निर्माण, नाला निर्माण, सार्वजनिक पर्खाल निर्माण POM अनुसार श्रम मूलक कार्यक्रम गर्ने ।	४०००	
५.	झोलुंगे पुल क्षेत्रगत कार्यक्रम	४०००	
५.१	बेलैरे चैतारा, चरदीखेला सातमुले, ठुलोखेत चित्रेखोर, दधालेचौर फलेवास नगरपालिका, पर्वत,	४०००	
६.	स्वास्थ्य क्षेत्र सुधार कार्यक्रम	४०००	
६.१	पालिका अन्तर्गत निर्माणाधिन १० शैय्या आधारभूत अस्पतालको श्रृजित दायित्व भुक्तानी	४०००	
७.	युवा रोजगारीका लागि रुपान्तरण पहल परियोजना	२००	
७.१	रोजगार सेवा केन्द्रको सुदृढिकरण (कम्प्यूटर, फर्निचर फिक्चर्स, क्यामरा, अन्य विद्युतीय उपकरण)	२००	
		८००	
४.	विशेष अनुदान (पुँजीगत)	१६०००	
४.१	दलित वस्तीमा विद्यालय निर्माण (त्रिभुवन मा. वि.)	६०००	
४.२	दलित वस्तीमा एक घर एक धारा खानेपानी आयोजना (क्रमागत)	१००००	
५.	समपुरक अनुदान	६५००	
५.१	झकलक पानीट्यांकी सडक स्तरोन्नति	६५००	
	कुल जम्मा	५०६०००	

फलेवास नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय खानीगाउँ पर्वत

आ व ०८०।८१ को बजेट आम्दानी तर्फ

क्र स	आय शिर्षक	बजेट रकम रु	कैफियत
१	आन्तरिक आम्दानी	१५००००००	आन्तरिक
२	सङ्घीय सरकारबाट प्राप्त वित्तीय समानीकरण अनुदान	९८७०००००	अनुदान
३	सङ्घीय सरकारबाट प्राप्त सशर्त अनुदान पूजीगत	२३८००००००	शशर्त
४	सङ्घीय सरकारबाट प्राप्त सशर्त अनुदान चालु	३६१००००००	शशर्त
५	सङ्घीय सरकारबाट प्राप्त राजश्व बाडफाँड	८४७३११००	अनुदान
६	सङ्घीय सरकारबाट प्राप्त विशे अनुदान	१६००००००	शशर्त
७	सङ्घीय सरकारबाट प्राप्त समपुरक अनुदान	६५०००००	शशर्त
८	प्रदेश सरकारबाट प्राप्त वित्तीय समानीरण अनुदान	१२८७४०००	अनुदान
९	प्रदेश सरकारबाट प्राप्त राजश्व बाँडफाँड	७४५२०००	अनुदान
१०	प्रदेश सरकारबाट प्राप्त शशर्त अनुदान	५००००००	शशर्त
११	प्रदेश सरकारबाट प्राप्त समपुरक अनुदान	६००००००	शशर्त
१२	अ ल्या	४५४५४७१०	आन्तरिक
	जम्मा	**६८२५११८१०**	

फलेवास नगरपालिका

आ व ०८०।८१ को लागि शशर्त वाहेक विषयगत बजेट सीमा

क्र स	विषयगत क्षेत्र	बजेट सिलिङ	कैफियत
१	पूर्वाधार विकास सडक, पुल, सा भवन, सिंचाई, प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम, शहरी शासकीय,	६७५०००००	
२	सामाजिक विकास शिक्षा, स्वास्थ्य, महिला, वालवालिका, लक्षीत समुह, सामाजिक सुरक्षा, पञ्जीकरण, ज्येष्ठ नागरिक,संस्कृति, युवा खेलकुद,	४१००००००	
३	आर्थिक विकास कृषि, पशु, पर्यटन, उद्योग, राजस्व, सहकारी, श्रमिक कल्याण कोष	२१३०००००	
४	प्रकोप, वन वातावरण र विपत व्यवस्थापन प्रकोप, विपद, बन, वातावारण, क्लिन ग्रीन फलेवास	९७०००००	
५	संस्थागत विकास तथा शुसासन संस्थागत विकास, तालिम, क्षमता विकास , सुशासन, साझेदारीका कर्मचारी व्यवस्थापन,	५५०००००	
६	सञ्चालन चालु	९१३८५०००	
७	सञ्चालन पुँजीगत फर्निचर्स, मेशीनरी औजार, सवारी साधन,	४७०००००	
८	गत आ व को जिम्मेवारी सरेको तथा विविध कार्यक्रम	२३१२६८१०	
९	जम्मा	२६४२११८१०	